

Vak	Nederlands
Leerjaar	3 en 4
Cohort	2021-2023
Leerweg	BB

cohort/vak	Toetscode	Naam schoolexamen toets	Periode	Eindtermen: wat moet je kennen en kunnen?	Onschrijving lesstof: Wat ga je hiervoor doen	Toetswijze	Duur	Beoordeling	Herkansbaar
21/23 NED	301	Leesvaardigheid	1	Leervaardigheden N/K/3 Je kunt strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot het bereiken van verschillende leesdoelen. Leesvaardigheid N/K/6 Je kunt leesstrategieën hanteren, compenserende strategieën kiezen en hanteren; functie van beeld en opmaak in een tekst herkennen; het schrijfdoel van de auteur aangeven, een tekst indelen in betekenisvolle eenheden en de relatie tussen die eenheden benoemen, het hoofdonderwerp en de hoofdgedachte aangeven, een oordeel geven over de tekst en dit oordeel toelichten	Lesinhoud wordt aan het begin van het jaar met de leerlingen gecommuniceerd.	ST	40 min.	Cijfer	Ja
21/23 NED	302	Schrijfvaardigheid	1	Leervaardigheden N/K/3 Je kunt strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot het bereiken van verschillende lees- en schrijfdoelen. Leesvaardigheid N/K/6 Je kunt leesstrategieën hanteren, compenserende strategieën kiezen en hanteren; functie van beeld en opmaak in een tekst herkennen; het schrijfdoel van de auteur aangeven, een tekst indelen in betekenisvolle eenheden en de relatie tussen die eenheden benoemen, het hoofdonderwerp en de hoofdgedachte aangeven, een oordeel geven over de tekst en dit oordeel toelichten Schrijfvaardigheid N/K/7 Je kunt relevante informatieve verzamelen en verwerken ten behoeve van het schrijven. Je kunt schrijfstrategieën hanteren. Je kunt compenserende strategieën kiezen en hanteren het schrijfdoel tot uitdrukking brengen. Je kunt het schrijfdoel en taalgebruik richten op verschillende soorten lezerspubliek. Je kunt conventies hanteren m.b.t. tot schriftelijk taalgebruik	Lesinhoud wordt aan het begin van het jaar met de leerlingen gecommuniceerd.	ST	40 min.	Cijfer	Ja
21/23 NED	303	Leesvaardigheid	2	Leervaardigheden N/K/3 Je kunt strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot het bereiken van verschillende schrijfdoelen. Het compenseren van eigen tekortschietende taalkennis of communicatieve kennis Leesvaardigheid N/K/6 Je kunt leesstrategieën hanteren, compenserende strategieën kiezen en hanteren; functie van beeld en opmaak in een tekst herkennen; het schrijfdoel van de auteur aangeven	Lesinhoud wordt aan het begin van het jaar met de leerlingen gecommuniceerd.	ST	40 min.	Cijfer	Ja
21/23 NED	304	Schrijfvaardigheid	2	Leervaardigheden N/K/3 Je kunt strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot het bereiken van verschillende lees- en schrijfdoelen. Schrijfvaardigheid N/K/7 Je kunt relevante informatieve verzamelen en verwerken ten behoeve van het schrijven. Je kunt schrijfstrategieën hanteren. Je kunt compenserende strategieën kiezen en hanteren het schrijfdoel tot uitdrukking brengen. Je kunt het schrijfdoel en taalgebruik richten op verschillende soorten lezerspubliek. Je kunt conventies hanteren m.b.t. tot schriftelijk taalgebruik	Lesinhoud wordt aan het begin van het jaar met de leerlingen gecommuniceerd.	ST	40 min.	Cijfer	Ja
21/23 NED	305	Leesvaardigheid	3	Leervaardigheden N/K/3 De kandidaat kan strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot: – het bereiken van verschillende lees-, schrijf-, luister- en kijk-, en spreek- en gespreksdoelen Leesvaardigheid N/K/6 De kandidaat kan: – leesstrategieën hanteren – compenserende strategieën kiezen en hanteren – functie van beeld en opmaak in een tekst herkennen – het schrijfdoel van de auteur aangeven en de talige middelen die hij hanteert om dit doel te bereiken – een tekst indelen in betekenisvolle eenheden en de relaties tussen die eenheden benoemen – het hoofdonderwerp en de hoofdgedachte van een tekst aangeven en een samenvatting geven – een oordeel geven over de tekst en dit oordeel toelichten	Lesinhoud wordt aan het begin van het jaar met de leerlingen gecommuniceerd.	ST	40 min.	Cijfer	Ja
21/23 NED	306	Schrijfvaardigheid	3	Leervaardigheden N/K/3 Je kunt strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot het bereiken van verschillende lees- en schrijfdoelen. Schrijfvaardigheid N/K/7 Je kunt relevante informatieve verzamelen en verwerken ten behoeve van het schrijven. Je kunt schrijfstrategieën hanteren. Je kunt compenserende strategieën kiezen en hanteren het schrijfdoel tot uitdrukking brengen. Je kunt het schrijfdoel en taalgebruik richten op verschillende soorten lezerspubliek. Je kunt conventies hanteren m.b.t. tot schriftelijk taalgebruik	Lesinhoud wordt aan het begin van het jaar met de leerlingen gecommuniceerd.	ST	40 min.	Cijfer	Ja
21/23 NED	307	Woordenschat	4	Leervaardigheden N/K/3 Je kunt strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot het bereiken van verschillende schrijfdoelen Schrijfvaardigheid N/K/7 Je kunt conventies hanteren m.b.t. tot schriftelijk taalgebruik	Lesinhoud wordt aan het begin van het jaar met de leerlingen gecommuniceerd.	ST	40 min.	Cijfer	Ja
21/23 NED	308	Spelling	4	Leervaardigheden N/K/3 Je kunt strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot het bereiken van verschillende schrijfdoelen Schrijfvaardigheid N/K/7 Je kunt conventies hanteren m.b.t. tot schriftelijk taalgebruik	Lesinhoud wordt aan het begin van het jaar met de leerlingen gecommuniceerd.	ST	40 min.	Cijfer	Ja
21/23 NED	309	Mediadossier	1 t/m 4	Schrijfvaardigheid N/K/7 Je kunt relevante informatieve verzamelen en verwerken ten behoeve van het schrijven, schrijfstrategieën hanteren, compenserende strategieën kiezen en hanteren, het schrijfdoel in teksten tot uitdrukking brengen, het schrijfdoel en taalgebruik richten op verschillende soorten lezerspubliek, conventies hanteren met betrekking tot schriftelijk taalgebruik. Fictie N/K/8 Je kunt de situatie en het denken en handelen van de personages beschrijven, de relatie tussen fictie en werkelijkheid toelichten, een persoonlijke reactie geven op het fictiewerk en deze toelichten.	Lesinhoud wordt aan het begin van het jaar met de leerlingen gecommuniceerd.	HO	100 min.	o/v/g	n.v.t

21/23 NED	401	Leesvaardigheid	1	<p>Leesvaardigheid N/K/6 Je kunt leesstrategieën hanteren, compenserende strategieën kiezen en hanteren; functie van beeld en opmaak in een tekst herkennen; het schrijfdoel van de auteur aangeven, een tekst indelen in betekenisvolle eenheden en de relatie tussen die eenheden benoemen, het hoofdonderwerp en de hoofdgedachte aangeven, een oordeel geven over de tekst en dit oordeel toelichten.</p> <p>Schrijfvaardigheid N/K/7 Je kunt relevante informatieve verzamelen en verwerken ten behoeve van het schrijven. Je kunt schrijfstrategieën hanteren. Je kunt compenserende strategieën kiezen en hanteren het schrijfdoel tot uitdrukking brengen. Je kunt het schrijfdoel en taalgebruik richten op verschillende soorten lezerspubliek. Je kunt conventies hanteren m.b.t. tot schriftelijk taalgebruik</p>	<p>Methode: Talent Maken: module 1 Lezen Leren: Examenhulp lezen blz. 45 tot en met 48</p>	ST	80 min.	Cijfer	Ja
21/23 NED	402	Schrijfvaardigheid	1	<p>Leervaardigheid N/K/3 Je kunt strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot het bereiken van verschillende lees- en schrijfdoelen.</p> <p>Schrijfvaardigheid N/K/7 Je kunt relevante informatieve verzamelen en verwerken ten behoeve van het schrijven. Je kunt schrijfstrategieën hanteren. Je kunt compenserende strategieën kiezen en hanteren het schrijfdoel tot uitdrukking brengen. Je kunt het schrijfdoel en taalgebruik richten op verschillende soorten lezerspubliek. Je kunt conventies hanteren m.b.t. tot schriftelijk taalgebruik</p>	<p>Methode Talent Maken: module 2 Schrijven Leren: Examenhulp schrijven blz. 97/98</p>	ST	40 min.	Cijfer	Ja
21/23NED	403	Spreekvaardigheid	2	<p>Orientatie op leren en werken N/K/1: De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van Nederlands in de maatschappij</p> <p>Basisvaardigheden N/K/2 Je kunt basisvaardigheden toepassen, die betrekking hebben op communiceren, informatie verwerven, verwerken en presenteren</p> <p>Leervaardigheden N/K/3 Je kunt strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot het bereiken van verschillende lees-, spreek en gespreksdoelen. De bevordering van het eigen taalleerproces, het compenseren van eigen tekortschietende taalkennis of communicatieve kennis</p> <p>Leesvaardigheid N/K/6 Je kunt het schrijfdoel van de auteur aangeven, een tekst indelen in betekenisvolle eenheden en de relaties tussen die eenheden benoemen. Je kunt het hoofdonderwerp en de hoofdgedachte van een tekst aangeven, een oordeel geven over de tekst en dit oordeel toelichten</p>	<p>Methode Talent Maken: Module 3 spreken en gesprekken Leren: Examenhulp blz. 133/ 134</p>	MO	15 min.	Cijfer	Nee
21/23 NED	404	Kijk-luistertoets	3	<p>Basisvaardigheden N/K/2 Je kunt basisvaardigheden toepassen, die betrekking hebben op informatie verwerven en verwerken.</p> <p>Luistervaardigheden N/K/4 Je kunt luister- en kijkstrategieën hanteren en compenserende strategieën kiezen en hanteren, het doel van de makers van een programma aangeven, de belangrijkste elementen van een programma weergeven een oordeel geven over het programma en dit toelichten, een instructie uitvoeren.</p>	<p>Methode Talent Maken: Module 4 Kijken en luisteren Leren: Examenhulp blz. 160/ 161. Je krijgt een Cito kijk-luistertoets.</p>	PO	70 min.	Cijfer	Nee
21/23 NED	405	Mediadossier	1 t/m 4	<p>Schrijfvaardigheid N/K/7 Je kunt relevante informatieve verzamelen en verwerken ten behoeve van het schrijven, schrijfstrategieën hanteren, compenserende strategieën kiezen en hanteren, het schrijfdoel in teksten tot uitdrukking brengen, het schrijfdoel en taalgebruik richten op verschillende soorten lezerspubliek, conventies hanteren met betrekking tot schriftelijk taalgebruik</p> <p>Fictie N/K/8 Je kunt de situatie en het denken en handelen van de personages beschrijven, de relatie tussen fictie en werkelijkheid toelichten, een persoonlijke reactie geven op het fictiewerk en deze toelichten.</p>	<p>Methode Talent deel B Maken module 5 Fictie Inleveren: diverse opdrachten</p>	HO	100 min.	o/v/g	n.v.t
21/23 NED	opmerking	Leerlingen worden conform het examenreglement minimaal 7 werkdagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een toets.							
	methode	Talent Max 3 en 4 VMBO online +boek							

Vak	Engels
Leerjaar	3 en 4
Cohort	2021-2023
Leerweg	BB

cohort/vak	Toetscode	Naam schoolexamen/toets	Periode	Eindtermen: wat moet je kennen en kunnen?	Onschrijving lesstof: Wat ga je hiervoor doen	Toetswijze	Duur	Beoordeling	Herkenbaar
21/23ENG	301	Reading Matters	1	MVT/K/4 Leesvaardigheid. De kandidaat kan: – aangeven welke relevante informatie een tekst bevat, gegeven een bepaalde informatiebehoefte – de hoofdgedachte van een tekst(gedeelte) aangeven – de betekenis van belangrijke elementen van een tekst aangeven – gegevens uit één of meer teksten met elkaar vergelijken en daaruit conclusies trekken – verbanden tussen delen van een tekst aangeven.	Lezen korte en lange teksten op A2 niveau. Blz 114 t/m 116 van tekstboek	ST	40 min	Cijfer	Ja
21/23ENG	302	Writing Matters	1	MVT/K/7 Schrijfvaardigheid. De kandidaat kan: – (persoonlijke) gegevens verstrekken – een kort bedankje, groet of goede wensen schriftelijk overbrengen – een briefje schrijven om informatie te vragen of te geven, om verzoeken of voorstellen te doen of daarop te reageren, om gevoelens te uiten en ernaar te vragen – op eenvoudig niveau briefconventies gebruiken. MVT/K/4 de hoofdgedachte van een tekst(gedeelte) aangeven – de betekenis van belangrijke elementen van een tekst aangeven – gegevens uit één of meer teksten met elkaar vergelijken en daaruit conclusies trekken verbanden tussen delen van een tekst aangeven.	Schrijven. Blz. 117 t/m 120 van tekstboek.	ST	40 min	Cijfer	Ja
21/23ENG	303	Watching and Listening	2	MVT/K/5 Luister- en kijkvaardigheid De kandidaat kan: – aangeven welke relevante informatie een tekst bevat, gegeven een bepaalde informatiebehoefte – de hoofdgedachte van een tekst(gedeelte) aangeven – de betekenis van belangrijke elementen van een tekst aangeven – anticiperen op het meest waarschijnlijke vervolg van een gesprek.	Kijk- en luistertoets; Kijk-en luistertoets Cito niveau BB met aangepaste normering (N1.0) Blz. 116 van tekstboek	ST	60 min.	Cijfer	Nee
21/23ENG	304	Mediafile	2	MVT/K 1t/m7 De leerling kan strategische vaardigheden toepassen die bijdragen aan: het bereiken van verschillende lees-, schrijf-, luister- en kijk- en spreek- en gespreksdoelen; de bevordering van het eigen taalleerproces; het compenseren van eigen tekortschietende taalkennis of communicatieve kennis; kennis van land en samenleving toepassen bij het herkennen van cultuuruitingen. De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven, verwerken en presenteren	Mediadossier	PO	40 min.	Cijfer	Ja
21/23ENG	305	Reading Matters	3	MVT/K/4 Leesvaardigheid. De kandidaat kan: – aangeven welke relevante informatie een tekst bevat, gegeven een bepaalde informatiebehoefte – de hoofdgedachte van een tekst(gedeelte) aangeven – de betekenis van belangrijke elementen van een tekst aangeven – gegevens uit één of meer teksten met elkaar vergelijken en daaruit conclusies trekken – verbanden tussen delen van een tekst aangeven.	Lezen korte en lange teksten op A2 niveau. Blz 114 t/m 116 van tekstboek	ST	40 min.	Cijfer	Ja
21/23ENG	306	Writing Matters	3	MVT/K/7 Schrijfvaardigheid. De kandidaat kan: – (persoonlijke) gegevens verstrekken – een kort bedankje, groet of goede wensen schriftelijk overbrengen – een briefje schrijven om informatie te vragen of te geven, om verzoeken of voorstellen te doen of daarop te reageren, om gevoelens te uiten en ernaar te vragen – op eenvoudig niveau briefconventies gebruiken. MVT/K/4 de hoofdgedachte van een tekst(gedeelte) aangeven – de betekenis van belangrijke elementen van een tekst aangeven – gegevens uit één of meer teksten met elkaar vergelijken en daaruit conclusies trekken verbanden tussen delen van een tekst aangeven.	Schrijven. Blz. 117 t/m 120 van tekstboek.	ST	40 min.	Cijfer	Ja
21/23ENG	307	Speaking Matters	4	MVT/K/6 Spreekvaardigheid. De kandidaat kan een korte, ingestudeerde, eenvoudige presentatie geven over een vertrouwd onderwerp en kan duidelijke vragen naar aanleiding van de presentatie beantwoorden als hij of zij om herhaling kan vragen en als enige hulp bij het formuleren van het antwoord mogelijk is.	Spreekvaardigheid- presentatie. Blz 117 van tekstboek	MT	10 min.	Cijfer	nee*
21/23ENG	308	Mediafile	4	MVT/K 1t/m7 De leerling kan strategische vaardigheden toepassen die bijdragen aan: het bereiken van verschillende lees-, schrijf-, luister- en kijk- en spreek- en gespreksdoelen; de bevordering van het eigen taalleerproces; het compenseren van eigen tekortschietende taalkennis of communicatieve kennis; kennis van land en samenleving toepassen bij het herkennen van cultuuruitingen. De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven, verwerken en presenteren	Mediadossier	PO	40 min.	Cijfer	Ja
21/23ENG	401	Watching and Listening	1	MVT/K/5 Luister- en kijkvaardigheid De kandidaat kan: – aangeven welke relevante informatie een tekst bevat, gegeven een bepaalde informatiebehoefte – de hoofdgedachte van een tekst(gedeelte) aangeven – de betekenis van belangrijke elementen van een tekst aangeven – anticiperen op het meest waarschijnlijke vervolg van een gesprek.	Kijk- en luistertoets; Kijk-en luistertoets Cito niveau BB met officiële BB normering	ST	60-135 min.	Cijfer	Nee
21/23ENG	402	Mediafile	1	MVT/K 1t/m7 De leerling kan strategische vaardigheden toepassen die bijdragen aan: het bereiken van verschillende lees-, schrijf-, luister- en kijk- en spreek- en gespreksdoelen; de bevordering van het eigen taalleerproces; het compenseren van eigen tekortschietende taalkennis of communicatieve kennis; kennis van land en samenleving toepassen bij het herkennen van cultuuruitingen. De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven, verwerken en presenteren	Mediadossier	PO	40 min.	Cijfer	Ja

21/23ENG	403	Speaking Matters	2	MVT/K 1/m7 De leerling kan strategische vaardigheden toepassen die bijdragen aan: het bereiken van verschillende lees-, schrijf-, luister- en kijk- en spreek-en gespreksdoelen; de bevordering van het eigen taalleerproces; het compenseren van eigen tekortschietende taalkennis of communicatieve kennis; kennis van land en samenleving toepassen bij het herkennen van cultuuruitingen. De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven, verwerken en presenteren	Gespreksvaardigheid Taaldorp: diverse situaties. Blz 113 van tekstboek	MT	30 min.	Cijfer	Nee*
21/23ENG	404	Mediafile	2	MVT/K 1/m7 De leerling kan strategische vaardigheden toepassen die bijdragen aan: het bereiken van verschillende lees-, schrijf-, luister- en kijk- en spreek-en gespreksdoelen; de bevordering van het eigen taalleerproces; het compenseren van eigen tekortschietende taalkennis of communicatieve kennis; kennis van land en samenleving toepassen bij het herkennen van cultuuruitingen. De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven, verwerken en presenteren	Mediadossier	PO	40 min.	Cijfer	Ja
21/23ENG	405	Reading Matters	3	MVT/K 1/m7 De leerling kan strategische vaardigheden toepassen die bijdragen aan: het bereiken van verschillende lees-, schrijf-, luister- en kijk- en spreek-en gespreksdoelen; de bevordering van het eigen taalleerproces; het compenseren van eigen tekortschietende taalkennis of communicatieve kennis; kennis van land en samenleving toepassen bij het herkennen van cultuuruitingen. De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven, verwerken en presenteren	Lezen korte en lange teksten op A2 niveau. Blz. 110 t/m 112 van tekstboek	ST	40 min.	Cijfer	Ja
21/23ENG	406	Writing Matters	3	MVT/K 1/m7 De leerling kan strategische vaardigheden toepassen die bijdragen aan: het bereiken van verschillende lees-, schrijf-, luister- en kijk- en spreek-en gespreksdoelen; de bevordering van het eigen taalleerproces; het compenseren van eigen tekortschietende taalkennis of communicatieve kennis; kennis van land en samenleving toepassen bij het herkennen van cultuuruitingen. De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven, verwerken en presenteren. MVT/K4 de hoofdgedachte van een tekst(gedeelte) aangeven – de betekenis van belangrijke elementen van een tekst aangeven – gegevens uit één of meer teksten met elkaar vergelijken en daaruit conclusies trekken verbanden tussen delen van een tekst aangeven.	Schrijven. Blz. 113 t/m 117 van tekstboek	ST	40 min.	Cijfer	Ja
21/23ENG	opmerking	Leerlingen worden conform het examenreglement minimaal 7 werkdagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een toets. Herkansbare toetsen zijn alleen herkansbaar na overleg met de docent en het inleveren van een inspanningsopdracht. Deze opdracht wordt door de docent bepaald en moet ingeleverd zijn voor het maken van de herkansing.							
	opmerking	*Het is voor de leerling verplicht deze toets te maken, in te halen of te herkansen (bij een geconstateerde onregelmatigheid)							
	methode	Stepping stones 5e editie							

Vak	Wiskunde
Leerjaar	3 en 4
Cohort	2021-2023
Leerweg	BB

Toetscode	Naam deelttoets	Periode	Eindtermen: <i>wat moet je kennen en kunnen?</i>	Omschrijving lesstof: <i>Wat ga je hiervoor doen</i>	Toetswijze	Duur	Beoordeling	Weging	Verplicht SE of extra?	Herkansbaar
01	Portfolio	301 t/m 304	<p>WI/K/2 Basisvaardigheden De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven en verwerken.</p> <p>WI/K/7 Informatieverwerking, statistiek De kandidaat kan informatie verzamelen, weergeven en analyseren met behulp van grafische voorstellingen, en daarbij: - statistische representatievormen en een graaf hanteren - op basis van de verwerkte informatie verwachtingen uitspreken en conclusies trekken.</p> <p>WI/K/8 Geïntegreerde wiskundige activiteiten De kandidaat kan problemen in alledaagse situaties vertalen naar wiskundige problemen, en daarbij: - de hierboven genoemde vaardigheden geïntegreerd gebruiken - conclusies trekken die relevant zijn voor de bewuste probleemsituatie.</p>	<p>Je ontvangt een grote opdracht Statistiek waarin je de verschillende vormen van statistische weergaven gaat verwerken. Je kan...</p> <ul style="list-style-type: none"> - een lijndiagram maken, - een staafdiagram maken, - rekenen met centrummaten (gemiddelde, modus, mediaan), - een steelbladdiagram maken, - een turftabel maken, - een frequentietabel maken, - een beelddiagram maken. 	HO	300 min.	o/v/g	0	moet op SE	Nee
02	Verbanden	401	<p>WI/K/4 Algebraïsche verbanden De kandidaat kan problemen oplossen waarin verbanden tussen variabelen een rol spelen, en daarbij: - tabellen, grafieken en (woord)formules hanteren bij verschillende typen verbanden - geschikte wiskundige modellen gebruiken.</p>	<p>Bestudeer hoofdstuk .. uit boek 4A en hoofdstuk .. uit boek 4B. Je kan...</p> <ul style="list-style-type: none"> - rekenen met een lineair verband, - een lineaire formule maken bij een tabel, - een lineaire formule maken bij een grafiek, - grafiek maken bij een lineair verband, - de kenmerken van een lineair verband noemen, - rekenen met formules met haakjes, - formules vergelijken om te zien of ze gelijk zijn, - grafieken aflezen, - het snijpunt van grafieken aflezen, - de hoogtes van grafieken met elkaar vergelijken, - een stippengrafiek / puntengrafiek tekenen, - een trapjesgrafiek aflezen, - een periodieke grafiek aflezen, - de periode bij een periodieke grafiek bepalen, - het minimum en maximum bepalen bij een grafiek. 	ST	80 min.	Cijfer	1	mag op SE	Ja
03	Meetkunde	402	<p>WI/K/3 Leervaardigheden in het vak wiskunde De kandidaat kan structuren en verbanden opsporen in voor hem herkenbare situaties en verbanden leggen met wiskundige begrippen, en daarbij: - wiskundige technieken kiezen en gebruiken om problemen op te lossen, waaronder basialgoritmen en standaardmethodes - communiceren door middel van adequaat (wiskundig) taalgebruik - adequate onderzoeks- en redeneerstrategieën toepassen.</p> <p>Meetkunde De kandidaat kan voorstellingen maken, onderzoeken en interpreteren van objecten en hun plaats in de ruimte, en daarbij: - redeneren over meetkundige figuren en deze tekenen - afmetingen meten, schatten en berekenen - meetkundige begrippen en formules, instrumenten en apparaten hanteren.</p>	<p>Bestudeer hoofdstuk .. uit boek 4A en hoofdstuk .. uit boek 4B. Je kan...</p> <ul style="list-style-type: none"> - de soorten driehoeken benoemen, - de eigenschappen van de driehoeken gebruiken, - de soorten vierhoeken benoemen, - de eigenschappen van de vierhoeken gebruiken, - hoeken berekenen in een driehoek, - hoeken berekenen in een vierhoek, - rekenen met overstaande hoeken, - symmetrieassen tekenen of benoemen, - tekenen aan de hand van gegeven symmetrieassen, - de aanzichten van een figuur benoemen, - de aanzichten van een figuur tekenen, - aanzichten van kubusbouwsels tekenen, - een koershoek meten en tekenen, - rekenen met schaal, - rekenen met een schaallijn, - een onbekende schaal berekenen, - tekenen op schaal. 	ST	80 min.	Cijfer	1	WI/K/3: moet op SE WI/K/6: mag op SE	Ja

04	Rekenen	403	WI/K/5 Rekenen, meten en schatten De kandidaat kan efficiënt rekenen en cijfermatige gegevens kritisch beoordelen, en daarbij: - schatten en rekenen met gangbare maten en grootheden - op een verstandige manier de rekenmachine gebruiken.	Bestudeer hoofdstuk .. uit boek 4A en hoofdstuk .. uit boek 4B. Je kan... - de eenheden van lengte omrekenen, - de eenheden van oppervlakte omrekenen, - de eenheden van tijd omrekenen, - de eenheden van snelheid omrekenen, - de eenheden van gewicht omrekenen, - de eenheden van inhoud omrekenen, - grote getallen voluit schrijven in cijfers, - grote getallen in woorden schrijven, - vuistregels toepassen, - schattend rekenen, - rekenen met verhoudingstabellen, - procenten berekenen, - procenten maken.	ST	80 min.	Cijfer	1	mag op SE	Ja
05	Omtrek, oppervlakte en inhoud	403	WI/K/6 Meetkunde De kandidaat kan voorstellingen maken, onderzoeken en interpreteren van objecten en hun plaats in de ruimte, en daarbij: - redeneren over meetkundige figuren en deze tekenen - afmetingen meten, schatten en berekenen - meetkundige begrippen en formules, instrumenten en apparaten hanteren.	Bestudeer hoofdstuk .. uit boek 4A en hoofdstuk .. uit boek 4B. Je kan... - de eenheden van lengte omrekenen, - de omtrek van een vlak figuur berekenen, - de omtrek van een cirkel berekenen met een gegeven formule, - de eenheden van oppervlakte omrekenen, - de oppervlakte van een vierkant berekenen, - de oppervlakte van een rechthoek berekenen, - de oppervlakte van een driehoek berekenen, - de oppervlakte van een parallellogram berekenen, - de oppervlakte van een cirkel berekenen met een gegeven formule, - de oppervlakte van een samengesteld figuur berekenen, - de eenheden van inhoud omrekenen, - de inhoud van een kubus berekenen, - de inhoud van een balk berekenen, - de inhoud van een prisma berekenen met een gegeven formule, - de inhoud van een driehoekig prisma berekenen, - de inhoud van een cilinder berekenen met een gegeven formule, - de inhoud van een samengesteld figuur berekenen.	ST	80 min.	Cijfer	1	mag op SE	Ja
opmerking	Leerlingen worden conform het examenreglement minimaal 7 werkdagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een toets.									
opmerking	berekening eindcijfer wiskunde: (02 + 03 + 04+ 05) : 4 = eindcijfer (afgerond op 1 decimaal)									
opmerking	PTA-onderdeel 301 dient met een V(oldoende) of G(oed) afgesloten te worden. Tevens telt deze niet mee voor de berekening van het gemiddelde.									
methode	Moderne wiskunde 12de editie									

Vak	Nask
Leerjaar	3 en 4
Cohort	2021-2023
Leerweg	BB

cohort/vak	Toetscode	Naam schooltoetsmoment	Periode	Eindtemen: wat kunnen en kunnen?	Omschrijving lesstof: Wat ga je hiervoor doen?	Toetswijze	Duur	Beoordeling	Herkenbaar
21/23NASK	301	Krachten	1	Leervaardigheid NASK1/K9 Kracht en veiligheid. Je kan: verschillende soorten krachten herkennen en hiervan de werking en toepassing beschrijven. - bij hefboomen in evenwicht uitleggen op welke manier met een kleine kracht een grote kracht wordt uitgeoefend en omgekeerd en hiervan voorbeelden kennen. - de invloed van de kracht en de oppervlakte op de druk van een voorwerp op de ondergrond uitleggen.	H1: Krachten: - soorten krachten herkennen en hiervan de werking en toepassing beschrijven. - krachten meten en tekenen aan de hand van een krachtschaal. - wrijving herkennen en de werking en toepassing beschrijven. - hefboomen herkennen en hieraan kunnen rekenen. - bij druk het verband tussen de kracht en het oppervlakte kunnen verwoorden.	ST	40 min	Cijfer	Ja
21/23NASK	302	Beweging	1	Leervaardigheid NASK1/K9 Kracht en veiligheid. Je kan: verschillende soorten krachten herkennen en hiervan de werking en toepassing beschrijven. - (s, t) en (v, t) diagrammen van bewegingen maken en in samenhang interpreteren. - de krachten herkennen en samenstellen die een rol spelen bij een beweging langs een rechte weg. - de werking van constructies uitleggen die de nadelige effecten van een botsing verminderen. - omstandigheden herkennen die invloed hebben op de veiligheid tijdens het rijden. - de gemiddelde snelheid berekenen van een bewegend voorwerp.	H2: Beweging - rekenen aan de snelheid. - snelheid aan de hand van een grafiek kunnen omrekenen. - krachten in het verkeer herkennen en hiervan de werking en toepassing beschrijven. - soorten bewegingen herkennen in een (v, t) diagram. - de begrippen remweg, reactie-tijd, reactie-tijd en stopafstand herkennen en hieraan kunnen rekenen. - Het begrip traagheid herkennen en de werking en toepassing beschrijven. - veiligheidsvoorzieningen bij motorvoertuigen herkennen en de werking en toepassing beschrijven.	ST	40 min	Cijfer	Ja
21/23NASK	303	Stoffen en Materialen	2	Leervaardigheid NASK1/K4 Stoffen en materialen. - Je kan: een verband leggen tussen soorten materialen, hun eigenschappen en praktische toepassingen in het dagelijks leven en bij beroepsituaties. - uitleggen waarom en wanneer een voorwerp zinkt, zweeft of drijft. - stoffen herkennen en onderscheiden aan de hand van een aantal eigenschappen. - uitleggen welke gevaren het gebruik van bepaalde stoffen met zich meebrengt, hoe deze gevaren worden aangegeven en hoe deze gevaren zijn tegen te gaan. - uitleggen hoe bij de keuze van stoffen en materialen rekening kan worden gehouden met effecten voor het milieu. - uitleggen wat de gevolgen zijn voor het milieu van het gebruik van grondstoffen en de productie van afvalstoffen. - manieren noemen om verantwoord met afval om te gaan. - processen uit het dagelijks leven herkennen als een natuurkundig proces of een chemische reactie. Leervaardigheid NASK1/K10: Je kan: - de bouw van stoffen en materialen beschrijven in termen van moleculen en atomen. - het gedrag van atomen en moleculen in de verschillende fasen uitleggen.	H3: Stoffen en Materialen - de toepassing van een aantal metalen kennen en kunnen benoemen. - weten wat een edelmetaal is en waarom het zo genoemd wordt. - weten dat alle metalen goede geleiders zijn. - een aantal niet-metalen en hun toepassing kennen. - de samenstelling van lucht herkennen en benoemen. - de begrippen moleculen en atomen herkennen en gebruik hiervan toepassen. - de drie fasen van een stof herkennen en beschrijven hoe moleculen bewegen in de betreffende fase. - zuren en basen benoemen en weten wat de risico's zijn.	ST	40 min.	Cijfer	Ja
21/23NASK	304	Elektriciteit	3	Leervaardigheid NASK1/K5 Elektrische energie. - Je kunt het principe van een gesloten stroomkring toepassen in serie en parallelschakelingen uitleggen hoe een stroomkring beveiligd kan worden en op welke principes de beveiliging berust. - Je kunt het onderscheid uitleggen tussen geleiders en isolatoren in praktische toepassingen. - Je kunt schema's van schakelingen gebruiken, interpreteren en aanpassen, en de werking van de componenten verklaren. - Je kunt in serieschakelingen en in parallelschakelingen een relatie leggen tussen spanning en stroom en hiermee berekeningen uitvoeren. - Je kunt het vermogen van apparaten, het totale vermogen en het energieverbruik berekenen in serieschakelingen en parallelschakelingen. - Je kunt het totale energiegebruik van elektrische apparaten meten met een kWhmeter en energiekosten berekenen. - Je kunt een beargumenteerde keuze maken uit gelijksoortige elektrische apparaten ten aanzien van energiegebruik, rendement, capaciteit, levensduur en veiligheid.	H4: Elektriciteit - weten dat elektrische stroom veroorzaakt wordt door vrije elektronen. - de begrippen elektrische spanning en elektrische stroom herkennen en toepassing benoemen. - de risico's van hoge spanningen en stroomsterkten kunnen benoemen. - Soorten schakelingen herkennen en benoemen. - kunnen benoemen en herkennen van een gesloten stroomkring. - uitleggen dat een goede geleider over veel vrije elektronen beschikt. - uitleggen dat in een goede isolator geen vrije elektronen aanwezig zijn. - kunnen uitlezen van ampère – en voltmeters, weten hoe deze meters worden aangesloten. - het begrip vermogen herkennen en hieraan kunnen rekenen. - het begrip rendement herkennen en hieraan kunnen rekenen. - het begrip energie herkennen en hieraan kunnen rekenen. - de werking en veiligheidsvoorzieningen in de huisinstallatie kunnen benoemen en toepassing kennen.	ST	40 min.	Cijfer	Ja
21/23NASK	305	Licht	3	Leervaardigheid NASK1/K7 Licht en beeld - Je past rechthoekige lichtstralen, verschillende soorten lichtbundels en schaduwvorming toe. - Je past de werking van vlakke spiegel toe. - Je herkent verschillende soorten lenzen en je past de werking van de bolle lens toe. - Je past beeldvorming bij het menselijk oog en oogafwijkingen toe. - Je past kleurvorming toe.	H5: Licht: - spiegelbeelden kunnen tekenen. - de toepassing van lichtbronnen herkennen en kunnen benoemen. - soorten lichtbundels herkennen en kunnen benoemen. - soorten lenzen herkennen en hiervan de werking en toepassing beschrijven. - aan de hand van figuren lichtstralen kunnen construeren. - oogafwijkingen herkennen en hiervan de gevolgen kunnen beschrijven. - de bouw van het oog herkennen en de werking en toepassing beschrijven. - de werking en toepassing van een polarisatie-filter kunnen beschrijven. - de werking en onderdelen van een digitale camera kunnen beschrijven.	ST	40 min.	Cijfer	Ja
21/23NASK	306	Energie	4	Leervaardigheid NASK1/K5: Je kan: - elektrische schakelingen ontwerpen en analyseren en hierover berekeningen uitvoeren. - beveiligingen voor elektriciteit verklaren en toepassen en keuzes tussen verschillende apparaten beargumenteren. Leervaardigheid NASK1/K6 Verbranden en verwarmen. Je kunt de milieu- en gezondheidseffecten noemen die kunnen optreden als gevolg van energiegebruik. Je kunt toelichten dat de ene vorm van energie omgezet kan worden in een andere vorm van energie en hier voorbeelden van noemen.	H6: Energie - soorten energie herkennen en hiervan de werking en toepassing beschrijven. - energie-omzettingen herkennen en hiervan de werking en toepassing beschrijven. - het begrip fossiele brandstoffen herkennen en de winning en toepassing hiervan kunnen beschrijven. - de gevolgen van het gebruik van fossiele brandstoffen herkennen en kunnen benoemen. - het begrip broeikas-effect herkennen en de werking hiervan beschrijven. - kunnen benoemen op welke manieren elektrische energie opgewekt kan worden en wat de voor- en nadelen van iedere manier van opwekking zijn. - kunnen benoemen op welke manieren energie bespaart kan worden.	ST	40 min.	Cijfer	Ja

20/22NASK	307	Geluid	4	<p>Leervaardigheid NASK1/K/8 Geluid. Je kunt de begrippen toepassen die een geluid kenmerken Je kunt uitleggen dat geluid ontstaat bij een geluidsbron, zich uitbreidt door een tussenstof en waargenomen kan worden door een ontvanger, hiervan toepassingen herkennen en berekeningen met de geluidsniveaus in verschillende tussenstoffen uitvoeren. Je kunt de verandering van de toonhoogte/frequentie van een snaarinstrument in verband brengen met de lengte en de spankracht in de snaar. Je kunt aan de hand van een oscilloscoopbeeld of een beeld gemaakt met de computer de trillingstijd van een toon bepalen en de frequentie berekenen. Je kunt metingen van geluidsterkte interpreteren en bronnen van geluidshinder aangeven. Je kunt de mogelijke gezondheidsschade in verband brengen met de geluidsterkte en tijdsduur en suggesties doen voor maatregelen tegen geluidshinder.</p>	<p>H8: Geluid: - soorten geluidsbronnen herkennen en hiervan de werking en toepassing beschrijven. - kunnen benoemen dat een geluidsbron trillingen maakt, de eenheid van geluidsterkte kunnen benoemen. - het kunnen aflezen van een oscilloscoop, uitgelezen waarden kunnen interpreteren. - herkennen van de frequentie en toonhoogte en hieraan kunnen rekenen. - geluidsoverlast herkennen en werking en toepassing van maatregelen kunnen beschrijven. - frequentiebereik van het menselijk oor kunnen benoemen en de gevolgen van gehoorschade kunnen beschrijven. - de bouw en werking van een microfoon en luidspreker kunnen beschrijven.</p>	ST	40 min.	Cijfer	Ja
21/23NASK	401	Krachten	1	<p>Leervaardigheid NASK1/K/9: Je kan: - de werking van verschillende soorten krachten en de druk van een voorwerp op de ondergrond beschrijven en in evenwichtssituaties kwalitatief de hefboomwet toepassen</p>	<p>H2: Krachten: - krachten herkennen: kracht en uitwerking, soorten krachten. - krachten meten: krachtmeter, krachtensensor, zwaartekracht meten, zwaartekracht en gewicht. - krachten tekenen, krachten samenstellen. - hefboomen: kracht vergroten, krachtvergroting berekenen, evenwicht. - de werking van katrollen en takels kunnen benoemen en de werking en toepassing kunnen benoemen. - het begrip druk herkennen en hieraan kunnen rekenen.</p>	ST	40 min.	Cijfer	Ja
21/23NASK	402	Electrische schakelingen	1	<p>Leervaardigheid NASK1/K/5: Je kan: - elektrische schakelingen ontwerpen en analyseren en hierover berekeningen uitvoeren. - beveiligingen voor elektriciteit verklaren en toepassen en keuzes tussen verschillende apparaten beargumenteren.</p>	<p>H3: Elektrische schakelingen: - de begrippen elektrische spanning en elektrische stroom herkennen en toepassing benoemen. - Soorten schakelingen herkennen en benoemen. - kunnen benoemen en herkennen van een gesloten stroomkring. - het begrip weerstand herkennen en hieraan kunnen rekenen, werking en toepassing kunnen beschrijven. - kunnen uitlezen van ampèremeters en voltmeters, weten hoe deze meters worden aangesloten. - de werking en toepassing van bijzondere weerstanden (LDR/NTC) kunnen beschrijven. - halfgeleiders herkennen en de werking en toepassing kunnen beschrijven.</p>	ST	40 min.	Cijfer	Ja
21/23NASK	403	Energie / Elektrische energie en veiligheid	2	<p>Leervaardigheid NASK1/K/5: schakelingen ontwerpen en analyseren en hierover berekeningen uitvoeren. - beveiligingen voor elektriciteit verklaren en toepassen en keuzes tussen verschillende apparaten beargumenteren. Leervaardigheid NASK1/K/6: Je kan: - het proces van verbranden beschrijven en de verspreiding en isolatie van warmte verklaren en toepassen. - de manieren van opwekking van elektrische energie en de gevolgen ervan beschrijven.</p>	<p>H4: Energie: - kunnen benoemen op welke manieren elektrische energie opgewekt kan worden en wat de voor- en nadelen van iedere manier van opwekking zijn. - kunnen benoemen op welke manieren energie bespaart kan worden. - kunnen benoemen welke vormen van warmtetransport er zijn en wat er tegen gedaan kan worden. - het begrip vermogen herkennen en hieraan kunnen rekenen. - het begrip rendement herkennen en hieraan kunnen rekenen. - het begrip energie herkennen en hieraan kunnen rekenen. - de werking en veiligheidsvoorzieningen in apparaten kunnen benoemen en toepassing kennen. - de werking en veiligheidsvoorzieningen in de huisinstallatie kunnen benoemen en toepassing kennen. - het begrip capaciteit herkennen en hieraan kunnen rekenen. - het herkennen van een relais of transistor de werking en toepassing kunnen beschrijven. - elektrische schakelingen herkennen en hier een schematische weergave van kunnen maken.</p>	ST	40 min.	Cijfer	Ja
21/23NASK	404	Geluid	2	<p>Leervaardigheid NASK1/K/8: - Je kan de eigenschappen van geluid toepassen en de gevolgen van geluidshinder en de beperking van geluidshinder toelichten.</p>	<p>H6: Geluid - soorten geluidsbronnen herkennen en hiervan de werking en toepassing beschrijven. - kunnen benoemen dat een geluidsbron trillingen maakt, de eenheid van geluidsterkte kunnen benoemen. - het begrip geluidsniveaus herkennen en hieraan kunnen rekenen. - herkennen van de frequentie en toonhoogte en hieraan kunnen rekenen. - het kunnen aflezen van een oscilloscoop, uitgelezen waarden kunnen interpreteren. - frequentiebereik van het menselijk oor kunnen benoemen en de gevolgen van gehoorschade kunnen beschrijven. - een audiogram herkennen en deze kunnen uitlezen. - geluidsoverlast herkennen en werking en toepassing van maatregelen kunnen beschrijven. - de bouw en werking van een microfoon en luidspreker kunnen beschrijven.</p>	ST	40 min.	Cijfer	Ja
21/23NASK	405	Stoffen en Materialen	3	<p>Leervaardigheid NASK1/K/4: Je kan: - soorten materialen en hun stoffeigenschappen herkennen en toepassen. - gevaren van stoffen voor de mens en het milieu herkennen en vermijden door veilig te werken en verantwoord met afvalstoffen om te gaan - chemische processen herkennen. Leervaardigheid NASK1/K/10: Je kan: - de bouw van stoffen en materialen beschrijven in termen van moleculen en atomen. - het gedrag van atomen en moleculen in de verschillende fasen uitleggen.</p>	<p>H7: Stoffen en materialen: productieprocessen herkennen en kunnen benoemen wat een grondstof, halffabricaat en eindproduct is. - luchtvervuiling herkennen en voorbeelden kunnen noemen en beschrijven. - het begrip broeikaseffect herkennen en de werking kunnen beschrijven. - kunnen omschrijven wat het verschil is tussen een materiaal en een product. - afvalstromen kunnen benoemen en verdere verwerking kunnen beschrijven. - verschillende stoffeigenschappen herkennen en de toepassing kunnen beschrijven. - het begrip dichtheid herkennen en hieraan kunnen rekenen. - de begrippen moleculen en atomen herkennen en gebruik hiervan toepassen. - de drie fasen van een stof herkennen en faseovergangen kunnen herkennen en benoemen. - het begrip temperatuur herkennen en hieraan kunnen rekenen. - chemische reacties kunnen herkennen en kunnen beredeneren wat er tijdens een chemische reactie verandert. - risico's van het werken met stoffen herkennen en de toepassing van gevarensymbolen kunnen beschrijven.</p>	ST	40 min.	Cijfer	Ja
21/23NASK	406	Verkeer en veiligheid	3	<p>Leervaardigheid NASK1/K/9: Je kan: - bij een bewegend voorwerp diagrammen interpreteren, krachten samenstellen en de gemiddelde snelheid berekenen. - veiligheidsmaatregelen in het verkeer uitleggen en toepassen.</p>	<p>H8: Verkeer en veiligheid: - soorten krachten in voertuigen herkennen en hiervan de werking en toepassing beschrijven. - krachten meten en tekenen aan de hand van een krachtenschaal. - wrijving herkennen en de werking en toepassing beschrijven. - het begrip snelheid, afstand en tijd herkennen en hieraan kunnen rekenen. - de eenheid van snelheid herkennen en kunnen omrekenen. - soorten bewegingen herkennen in een (v, t) en (s, t) diagram. - krachten in het verkeer herkennen en hiervan de werking en toepassing beschrijven. - Het begrip traagheid herkennen en de werking en toepassing beschrijven. - de begrippen remweg, reactie-tijd, reactie-tijd en stopafstand herkennen en hieraan kunnen rekenen. - veiligheidsvoorzieningen bij motorvoertuigen herkennen en de werking en toepassing beschrijven.</p>	ST	40 min.	Cijfer	Ja
21/23NASK	opmerking	<p>Leerlingen worden conform het examenreglement minimaal 7 dagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een toets. Legenda ST: schriftelijke vaardigheidstoets met open en gesloten vragen PO: een praktische opdracht die in het tabblad 'toetswijze' verder wordt verduidelijkt. In alle 'ST' toetsen die je voor NaSk maakt zitten de volgende onderdelen verwerkt: Vaardigheden: Oriëntatie op leren en werken (K1) Je kan je oriënteren op het belang van natuurkunde en natuurkundige technieken in de eigen beroepsopleiding, in de eigen toekomst en in de maatschappij. Basisvaardigheid (K2) Je kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken, experimenteren en informatie verwerven en verwerken. Leervaardigheid (K3) - basiskernvaardigheden toepassen - natuurkundige grootheden hanteren en met behulp van formules en woordformules daarmee berekeningen uitvoeren en redeneringen opzetten. - natuurkundige apparatuur gebruiken, daarmee experimenten uitvoeren en de resultaten interpreteren - de computer gebruiken om met meetprogramma's experimenten uit te voeren en te interpreteren, om met apparaten en simulaties onderzoek te doen en om natuurkundige informatie te selecteren en te verwerken. - een onderzoek doen en een ontwerpproces uitvoeren en evalueren, daarbij ook rekening houdend met de veiligheid.</p>							
	methode	Nova 4e editie							

Vak	Biologie
Leerjaar	3 en 4
Cohort	2021-2023
Leerweg	BB

cohort/vak	Toetscode	Naam Schoolexamtoets	periode	Eindtermen: wat moet je kennen en kunnen?	Omschrijving lesstof: Wat ga je hiervoor doen?	Toetswijze	Duur	Beoordeling	Herkansbaar
21/23BIO	301	Organen en cellen	1	<p>BI/K4 - Cellen staan aan de basis Je kan kenmerkende eigenschappen van cellen noemen, de samenstellende delen daarvan noemen, en de meest voorkomende organisatieniveaus binnen organismen noemen. Je kan beschrijven dat een organisme als een geheel beschouwd kan worden waarbij voor instandhouding en gezondheid van het organisme processen in onderlinge samenhang plaatsvinden.</p> <p>BI/K6 - Planten en dieren en hun samenhang: de eigen omgeving verkend Je kan de namen van organismen opzoeken en de delen waaruit ze zijn samengesteld je kan de relaties noemen die ze onderling en met hun omgeving hebben.</p> <p>BI/K12 - Van generatie op generatie Je kan voortplanting en groei bij planten beschrijven.</p>	H1: Organen en cellen. Basisstof 1, 2, 3, 4, 5. Bladzijde 8 tot en met 54. Je leert: -de kenmerken van een levend organisme. -de orgaanstelsels en organen benoemen in een mens. namen van onderdelen in de dierlijke en plantaardige cel. -werken met een microscoop en hoe je een onderzoekje uitvoert.	ST	40 min.	Cijfer	Ja
21/23BIO	302	Voortplanting	1	<p>BI/K12 - Van generatie op generatie Je kan voortplanting en groei bij dieren beschrijven, evenals de vorm en functie van seksueel gedrag daarbij.</p>	H2: Voortplanting en ontwikkeling. Basisstof 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10. Bladzijde 68 tot en met 165. Je leert: -de namen van onderdelen van de voortplantingsorganen bij mannen en vrouwen. -de menstruatiecyclus, zwangerschap, geboorte en geboortebeperving. -de levenscyclus van mensen, sexualiteit en Soa's.	ST	40 min.	Cijfer	Ja
21/23BIO	303	Ordering	2	<p>BI/K4 - Cellen staan aan de basis Je kan kenmerkende eigenschappen van cellen noemen, de samenstellende delen daarvan noemen, en de meest voorkomende organisatieniveaus binnen organismen noemen</p> <p>BI/K5 - Schimmels en bacterien: nuttig en soms schadelijk Je kan de rol van schimmels en bacteriën in het milieu noemen en toelichten.</p> <p>BI/K6 - Planten de dieren en hun samenhang: de eigen omgeving verkend de namen van organismen opzoeken en de delen waaruit ze zijn samengesteld</p>	H3: Ordering. Basisstof 1,2,3,4,5. Bladzijde 178 tot en met 222 Je leert: -de kenmerken van cellen van organismen van de vier rijken. -de gevaren en voordelen van bacterien en schimmels. -hoe je een determineertabel gebruikt. -kenmerken van de verschillende groepen binnen het plantenrijk en het dierenrijk.	ST	40 min.	Cijfer	Ja
21/23BIO	304	Regeling	3	<p>BI/K11 - Reageren op prikkels Je kan de rol en de werking van zenuwstelsel en hormoonstelsel toelichten.</p>	H4: Regeling Basisstof 1,2,3,4,5. Bladzijde 8 tot en met 43. Je leert: -de verschillen tussen het zenuwstelsel en het hormoonstelsel. -de onderdelen van het zenuwstelsel en de verschillende zenuwcellen benoemen. -de baan van impulsen bij bewuste reacties en reflexen. -een aantal hormoonklieren en hun functie.	ST	40 min.	Cijfer	Ja

21/23BIO	305	Zintuigen	3	BI/K11 - Reageren op prikkels Je kan de rol en de werking van zintuigstelsel toelichten.	H5: Zintuiglijke waarneming Basisstof 1,2,3,4. Bladzijde 54 tot en met 88 Je leert: -de zintuigen in de ogen, oren, huid, neus en tong, hun ligging, functie, werking, de adequate prikkel, hoe gewinning optreedt.	ST	40 min.	Cijfer	Ja
21/23BIO	306	Stevigheid	4	BI/K8 - Houding, beweging en conditie Je kan delen die van belang zijn voor stevigheid en beweging noemen. Je kan de gevolgen van overbelasting noemen.	H6: Stevigheid en beweging. Basisstof 1,2,3,4,5,6. Bladzijde 100 tot en met 150. Je leert: -de ligging en de namen van de botten in het menselijk lichaam. -welke beenverbindingen er zijn. -hoe spieren en skelet samenwerken. -hoe je blessures kunt voorkomen.	ST	40 min.	Cijfer	Ja
21/23BIO	307	Practicum	4	BI/K1 - Oriëntatie op leren en werken je kan je oriënteren op je eigen loopbaan en het belang aangeven van biologische kennis en vaardigheden in de maatschappij. BI/K2 - Basisvaardigheden Je kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken, experimenteren en informatie verwerven en verwerken. BI/K3 - Leervaardigheden in het vak biologie Je kan strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot de ontwikkeling van je eigen leervermogen en het vermogen met biologische vaktaal en methodieken te communiceren en onderzoek te doen.	Het practicum kan gaan over bijvoorbeeld - verschillende soorten cellen die je met de microscoop bekijkt en tekent. - een presentatie maken over soa's. - onderzoek aan je eigen zintuigen.	PO	n.v.t.	Cijfer	Ja
21/23BIO	401	Planten	1	BI/K4 - Cellen staan aan de basis Je kan kenmerkende eigenschappen van cellen noemen, de samenstellende delen daarvan noemen, en de meest voorkomende organisatieniveaus binnen organismen noemen je kan beschrijven dat een organisme als een geheel beschouwd kan worden waarbij voor instandhouding en gezondheid van het organisme processen in onderlinge samenhang plaatsvinden. BI/K6 - Planten endieren en hun samenhang: de eigen omgeving verkend Je kan de namen van organismen opzoeken en de delen waaruit ze zijn samengesteld je kan de relaties noemen die ze onderling en met hun omgeving hebben. BI/K12 - Van generatie op generatie Je kan voortplanting en groei bij planten beschrijven.	H1: Planten Basisstof 1,2,3,4,5,6. Bladzijde 8 tot en met 78. Je leert: -de processen fotosynthese en verbranding -wat organische en anorganische stoffen zijn. -hoe geslachtelijke en ongeslachtelijke voortplanting werkt bij planten. -de onderdelen van een plant en een bloem benoemen. -hoe transport en stevigheid werkt bij planten. -de levenscyclus van een plant beschrijven.	ST	40 min.	Cijfer	Ja
21/23BIO	402	Ecologie	1	BI/K6 - Planten en dieren en hun samenhang: de eigen omgeving verkend Je kan de relaties noemen die organismen onderling en met hun omgeving hebben.	H2: Ecologie. Basisstof 1,2,3,4. Bladzijde 88 tot en met 122. Je leert: -de begrippen soort, populatie, levensgemeenschap, ecosysteem en biotoop. -hoe je een voedselketen kunt maken aan de hand van informatie. -aanpassingen van planten en dieren aan hun omgeving.	ST	40 min.	Cijfer	Ja
21/23BIO	403	Voeding	2	BI/K9 - Het lichaam in stand houden: voeding en genotmiddelen, energie, transport en uitscheiding Je kan vorm, werking en functie van het verteringsstelsel beschrijven.	H4: Voeding en vertering. Basisstof 1,2,3,4,5,6. Bladzijde 8 tot en met 78. Je leert: -de namen en de functie van onderdelen van het verteringsstelsel. -de schijf van vijf wat een gezonde maaltijd is. -kenmerken van een gezonde leefstijl.	ST	40 min.	Cijfer	Ja

21/23BIO	404	Ademhaling	2	BI/K9 - Het lichaam in stand houden: voeding en genotmiddelen, energie, transport en uitscheiding Je kan vorm, werking en functie van het verteringsstelsel, bloedvatenstelsel, ademhalingsstelsel beschrijven.	H5: Gaswisseling. Basisstof 1,2,3,4. Bladzijde 90 tot en met 131 Je leert: -de namen, functie en werking van onderdelen van het ademhalingsstelsel. -verschillende soorten ademhaling. -ziektes van de longen en hoe je je eigen longen gezond kunt houden.	ST	40 min.	Cijfer	Ja
21/23BIO	405	Transport	3	BI/K9 - Het lichaam in stand houden: voeding en genotmiddelen, energie, transport en uitscheiding Je kan vorm, werking en functie van het bloedvatenstelsel beschrijven; Je kan het verband met het verteringsstelsel en het ademhalingsstelsel toelichten.	H6: Transport. Basisstof 1,2,3,4,5. Bladzijde 142 tot en met 195. Je leert: -de soorten bloedcellen, hun functie en waar ze worden gemaakt. -de onderdelen van het hart en de bloedvaten in je lichaam benoemen. -de begrippen grote en kleine bloedsomloop. -ziektes van het bloedvatstelsel en weet hoe je het zelf gezond kunt houden.	ST	40 min.	Cijfer	Ja
21/23BIO	406	Opslag, uitscheiding en bescherming	3	BI/K9 - Het lichaam in stand houden: voeding en genotmiddelen, energie, transport en uitscheiding Je kan vorm, werking en functie van het uitscheidingsstelsel beschrijven; Je kan het verband met het verterings-, ademhalings- en bloedvatenstelsel toelichten. BI/K10 - Bescherming Je kan toelichten hoe (infectie)ziekten zich ontwikkelen, hoe ze zich verspreiden en hoe men zich daartegen beschermt.	H7: Opslag, uitscheiding en bescherming. Basisstof 1,2,3,4,5. Bladzijde 206 tot en met 246 Je weet het verschil tussen in- en uitwendig milieu. Je weet hoe alle orgaanstelsels samenwerken om het inwendig milieu gelijk te houden. Je kent de ligging en functie van de lever, de nieren en de huid. Je kunt uitleg geven over afweer, immuniteit en inentingen.	ST	40 min.	Cijfer	Ja
21/23BIO	407	Handelingsopdracht klas 4	1,2,3	BI/K1 - Oriëntatie op leren en werken je kan je oriënteren op je eigen loopbaan en het belang aangeven van biologische kennis en vaardigheden in de maatschappij. BI/K2 - Basisvaardigheden Je kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken, experimenteren en informatie verwerven en verwerken. BI/K3 - Leervaardigheden in het vak biologie Je kan strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot de ontwikkeling van je eigen leervermogen en het vermogen met biologische vaktaal en methodieken te communiceren en onderzoek te doen. BI/K7 Mensen beïnvloeden hun omgeving Je kan toelichten dat de mens voor voedsel, water, zuurstof, grondstoffen, energie, voedselproductie en recreatie van ecosystemen afhankelijk is. je kan beschrijven hoe de mens ecosystemen kan beïnvloeden; Je kan toelichten waarom de mens er belang bij heeft een duurzame relatie tussen mens en milieu te bevorderen.	Practicum opdrachten kunnen gaan over bijvoorbeeld - de bouw van planten, bollen, vruchten en bloemen - de bouw van het hart, de lever en de nieren van een schaap. - planten en dieren in de natuur. - voedingsstoffen - een onderzoek Deze practica moeten voldoende worden gemaakt. Presentatie H3: Mens en milieu Je krijgt een onderwerp waarover je de informatie in het boek en op internet kunt vinden. Je presenteert de gevonden informatie aan je klasgenoten.	HO	n.v.t.	o/v/g	n.v.t.
21/23BIO	opmerking	Leerlingen worden conform het examenreglement minimaal 7 werkdagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een toets. Alle schriftelijke toetsen (ST) bestaan uit zowel open als meerkeuze vragen.							
	methode	Biologie voor jou, 7e druk							

Vak	Economie
Leerjaar	3 en 4
Cohort	2021-2023
Leerweg	BB

Cohort/vak	Toetscode	Naam schoolexamen/toets	Periode	Eind examen: wat moet je kennen en kunnen?	Omschrijving lesstof: Wat ga je hiervoor doen	Toetswijze	Duur	Beoordeling	Herkansbaar
21/23ECO	301	Hoofdstuk 1, Behoeften	1	Consumptie EC/K/4A: De kandidaat heeft inzicht in aspecten van het consumentengedrag, zoals keuzes, behoeften, inkomen en in de functies van het geld, lenen en sparen en kan dit inzicht toepassen in een gegeven casus.	1. Keuze maken: In deze paragraaf leer je waarom je moet kiezen uit behoeftes. 2. Consumenten met en zonder geld: In deze paragraaf leer je hoe je behoeften worden vervuld. 3. Kopen onder invloed: In deze paragraaf leer je waardoor je aankopen worden beïnvloed. 4. De smartphone: In deze paragraaf leer je hoe bedrijven de consumenten verleiden om te kopen. 5. De markt: In deze paragraaf leer je hoe de prijs op de markt tot stand komt.	ST	40 min.	Cijfer	Ja
21/23ECO	302	Hoofdstuk 2, Geldzaken	1	Consumptie EC/K/4A: De kandidaat heeft inzicht in aspecten van het consumentengedrag, zoals keuzes, behoeften, inkomen en in de functies van het geld, lenen en sparen en kan dit inzicht toepassen in een gegeven casus. Consumptie en consumentenorganisaties EC/K/4B: De kandidaat heeft inzicht in het bankwezen, zoals verkrijgen van vreemd geld, spaarvormen en leningsvormen, en in motieven en kenmerken van verzekeringen en kan hierbij informatie van consumentenorganisaties gebruiken.	1. Inkomen uit arbeid: In deze paragraaf leer je welke inkomsten je krijgt uit arbeid. 2. Inkomen uit bezit: In deze paragraaf leer je wel inkomsten je kan halen uit je bezit 3. Aanvullende inkomsten: In deze paragraaf leer je wel inkomsten je kan krijgen van de overheid. 4. Geld tellt: In deze paragraaf leer je over verschillende manieren waarop je geld kan gebruiken. 5. Bankieren: In deze paragraaf leer je hoe je bankzaken kunt regelen.	ST	40 min.	Cijfer	Ja
21/23ECO	303	Hoofdstuk 3, Geld over en tekort	2	Consumptie EC/K/4A: De kandidaat heeft inzicht in aspecten van het consumentengedrag, zoals keuzes, behoeften, inkomen en in de functies van het geld, lenen en sparen en kan dit inzicht toepassen in een gegeven casus	1. Waarom sparen: In deze paragraaf leer je over de voordelen van sparen 2. Kopen op krediet: In deze paragraaf leer je waarom sommige mensen lenen om iets te kopen en de nadelen ervan. 3. Het budgetplan: In deze paragraaf leer je hoe je controle krijgt over je uitgaven. 4. Rondkomen: In deze paragraaf leer je hoe je de problemen oplost die ontstaan door een geldtekort. 5. Reserveren: In deze paragraaf leer je waarom je geld moet reserveren voor grote uitgaven.	ST	40 min.	Cijfer	Ja
21/23ECO	304	Hoofdstuk 4, Wikken en wegen	2	Consumptie EC/K/4A: De kandidaat heeft inzicht in aspecten van het consumentengedrag, zoals keuzes, behoeften, inkomen en in de functies van het geld, lenen en sparen en kan dit inzicht toepassen in een gegeven casus. Consumptie en consumentenorganisaties EC/K/4B: De kandidaat heeft inzicht in het bankwezen, zoals verkrijgen van vreemd geld, spaarvormen en leningsvormen, en in motieven en kenmerken van verzekeringen en kan hierbij informatie van consumentenorganisaties gebruiken.	1. Spijt achteraf: In deze paragraaf leer je hoe je de kans op een miskoop kunt verkleinen 2. Kopen met verstand: In deze paragraaf leer je waar consumenten nuttige informatie kunnen vinden. 3. Rekening houden met: In deze paragraaf leer je hoe je als consument rekening kunt houden met anderen en met je gezondheid. 4. Kosten van vervoer: In deze paragraaf leer je hoe je de kosten van verschillende manieren van vervoer uitrekent. 5. Afspraak is afspraak: In deze paragraaf leer je over de rechten en plichten van consumenten.	ST	40 min.	Cijfer	Ja
21/23ECO	305	Hoofdstuk 5, Milieu	3	Natuur en milieu: EC/K/8: De kandidaat heeft inzicht in de samenhang tussen consumptie, productie en het milieu, en kan aan de hand van voorbeelden op het gebied van milieuschade de rol van overheid, maatschappelijke organisaties en individuele personen beschrijven	1. Economische groei: In deze paragraaf leer je over de oorzaken en gevolgen van de groei van consumptie. 2. Economische groei en het milieu: In deze paragraaf leer je over de nadelen van economische groei voor het milieu. 3. Milieuvriendelijk produceren: In deze paragraaf leer je over de voordelen en nadelen van milieuvriendelijk produceren. 4. Milieuregels: In deze paragraaf leer je hoe de overheid de milieuschade kan beperken. 5. Milieubewust consumeren: In deze paragraaf leer je hoe consumenten rekening kunnen houden met het milieu.	ST	40 min.	Cijfer	Ja
21/23ECO	306	Hoofdstuk 6, Werk voor de overheid	3	Arbeid en productie: EC/K/5A: De kandidaat heeft inzicht in aspecten van het producentengedrag zoals kosten, opbrengsten, winst, toegevoegde waarde, arbeid, arbeidsverdeling, arbeidsproductiviteit, werkgelegenheid, werkloosheid en kan dit inzicht toepassen in een gegeven casus.	1. Collectieve voorzieningen: In deze paragraaf leer je hoe de overheid zorgt voor de collectieve voorzieningen. 2. Collectief en particulier: In deze paragraaf leer je de verschillen tussen deze twee sectoren. 3. Ministers en hun uitgaven: In deze paragraaf leer je waar de ministers hun budgetten aan uitgeven. 4. Een rampjaar: In deze paragraaf leer je hoe de sociale zekerheid is geregeld bij ziekte en werkloosheid. 5. Sociale zekerheid voor jongeren: In deze paragraaf leer je hoe de sociale zekerheid is geregeld voor jongeren.	ST	40 min.	Cijfer	Ja
21/23ECO	307	Hoofdstuk 7, Geld voor de overheid	4	Overheid en bestuur: EC/K/6: De kandidaat heeft inzicht in de sociale, economische en financiële functies van de overheid en kan dit inzicht toepassen in een gegeven casus.	1. BTW: In deze paragraaf leer je meer over belasting toegevoegde waard en wie het betaald. 2. Accijnzen: In deze paragraaf leer je over een speciale belasting en de reden hiervan. 3. Loon- en inkomstenbelasting: In deze paragraaf leer je wie deze belastingen betalen en de inkomsten van de overheid. 4. Motorrijtuigenbelasting: In deze paragraaf leer je over de motorrijtuigenbelasting. 5. Geld voor de gemeente: In deze paragraaf leer je welke belastingen aan de gemeentes worden betaald.	ST	40 min.	Cijfer	Ja
21/23ECO	308	Hoofdstuk 8, Werk en technologie	4	Arbeid en productie: EC/K/5A: De kandidaat heeft inzicht in aspecten van het producentengedrag zoals kosten, opbrengsten, winst, toegevoegde waarde, arbeid, arbeidsverdeling, arbeidsproductiviteit, werkgelegenheid, werkloosheid en kan dit inzicht toepassen in een gegeven casus. Arbeid en bedrijfsleven: EC/K/5B: De kandidaat heeft inzicht in de productie van goederen en diensten en in de fasen die een product doorloopt vanaf de productie van grondstoffen tot en met de details/ winkel, en kan voorbeelden geven van beroepen/ werkzaamheden die typerend zijn voor verschillende economische sectoren.	1. Productie: In deze paragraaf leer je over soorten productie en over wat er nodig is om te kunnen produceren. 2. Studie en beroep: In deze paragraaf leer je over de sectoren van het bedrijfsleven, de beroepen en opleiding in deze beroepen. 3. Vakantiewerk: In deze paragraaf leer je wat er geregeld is in een arbeidsovereenkomst. 4. Collectieve arbeidsovereenkomst: In deze paragraaf leer je waar uit een cao bestaat. 5. Arbeid en technologie: In deze paragraaf leer je over de gevolgen van technologische vernieuwing op het arbeidsproces.	ST	40 min.	Cijfer	Ja

21/23ECO	401	Hoofdstuk 1, Werken voor de winst	4	Natuur en milieu :EC/K/8: De kandidaat heeft inzicht in de samenhang tussen consumptie, productie en het milieu, en kan aan de hand van voorbeelden op het gebied van milieuschade de rol van overheid, maatschappelijke organisaties en individuele personen beschrijven.	1. Verkooprijzen en brutowinst: In deze paragraaf leer je over verkooprijzen inclusief btw en exclusief. En je leert hoe ondernemers brutowinst uitrekenen. 2. Bedrijfskosten en nettowinst: In deze paragraaf leer je over de kosten van een winkelbedrijf en winstberekening. 3. De winkelprijs: In deze paragraaf leer je hoe winkeliers de winkelprijs van hun artikelen uitrekenen. 4. Meer nettowinst: In deze paragraaf leer je waarom de nettowinst kan stijgen. 5. Winst of milieu: In deze paragraaf leer je gaat over de keuze van ondernemers voor hogere bedrijfsresultaten of voor een beter milieu	ST	40 min.	Cijfer	Ja
21/23ECO	402	Hoofdstuk 2, Werk en bedrijf	1	Overheid en bestuur :EC/K/6: De kandidaat heeft inzicht in de sociale, economische en financiële functies van de overheid en kan dit inzicht toepassen in een gegeven casus.	1. Innovatie: In deze paragraaf leer je over de voordelen voor bedrijven van nieuwe producten en nieuwe productiemethoden. 2. Arbeidsproductiviteit: In deze paragraaf leer je wat arbeidsproductiviteit is en hoe je het uitrekent. 3. De arbeidsproductiviteit stijgt: In deze paragraaf leer je waardoor de arbeidsproductiviteit stijgt. 4. Betaald of onbetaald werk: In deze paragraaf leer je over de voordelen en nadelen van betaald en onbetaald werk. 5. Arbeidsmarkt: In deze paragraaf leer je over de vraag naar arbeid en het aanbod van arbeid.	ST	40 min.	Cijfer	Ja
21/23ECO	403	Hoofdstuk 3, Werkloos	2	Overheid en bestuur :EC/K/6: De kandidaat heeft inzicht in de sociale, economische en financiële functies van de overheid en kan dit inzicht toepassen in een gegeven casus.	1. Soorten werkloosheid: In deze paragraaf leer je over verschillende soorten werkloosheid en hun oorzaken. 2. Concurrentiepositie: In deze paragraaf leer je hoe de concurrentiepositie van Nederlandse bedrijven invloed heeft op werkgelegenheid. 3. Conjunctuur: In deze paragraaf leer je waarom er ontslagen vallen als het slecht gaat met de economie 4. Meer kans op werk: In deze paragraaf leer je hoe vraag en aanbod op de arbeidsmarkt op elkaar afgestemd kunnen worden. 5. Gevolgen van werkloosheid: In deze paragraaf leer je over de gevolgen van werkloosheid.	ST	40 min.	Cijfer	Ja
21/23ECO	404	Hoofdstuk 4, Nederland in de wereld	2	Internationale ontwikkelingen: EC/K/7: De kandidaat heeft inzicht in internationale economische betrekkingen zoals Nederland als open economie, de Europese Unie, ontwikkelingsproblematiek en kan dit inzicht toepassen in een gegeven casus	1. De wereld in huis: In deze paragraaf leer je waarom import belangrijk is voor Nederland. 2. Nederland exportland: In deze paragraaf leer je waarom de export zo belangrijk is voor Nederland. 3. De Europese Unie: In deze paragraaf leer je over de Europese Unie en de afspraken binnen deze unie. 4. De Eurozone: In deze paragraaf leer je wat de voordelen zijn van de euro voor de consument, de werknemers en de handelaren en wat een nadeel is van de euro. 5. Internationale handel: In deze paragraaf leer je over de handel van de Europese Unie en de rest van de wereld.	ST	40 min.	Cijfer	Ja
21/23ECO	405	Hoofdstuk 5, De wereld om je heen	3	Internationale ontwikkelingen: EC/K/7: De kandidaat heeft inzicht in internationale economische betrekkingen zoals Nederland als open economie, de Europese Unie, ontwikkelingsproblematiek en kan dit inzicht toepassen in een gegeven casus	1. Ontwikkelingslanden: In deze paragraaf leer je over de gevolgen van de armoede in ontwikkelingslanden. 2. Oorzaken van armoede: In deze paragraaf leer je waarom ontwikkelingslanden arm zijn. 3. Handel in grondstoffen: In deze paragraaf leer je hoe de handel van grondstoffen van invloed is op de welvaart in de wereld. 4. Ontwikkelingshulp: In deze paragraaf leer je hoe de Nederlandse overheid helpt bij het oplossen van de problemen van de ontwikkelingslanden. 5. Wat kun jij doen?: In deze paragraaf leer je wat jij kunt doen voor het helpen van ontwikkelingslanden.	ST	40 min.	Cijfer	Ja
21/23ECO	406	Alle lesstof PTA	3	Oriëntatie op leren en werken:EC/K/1: De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van economie in de maatschappij. Basisvaardigheden: EC/K/2: De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven en verwerken. Leervaardigheden in het vak economie:EC/K/3: De kandidaat kan strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot de ontwikkeling van het eigen leervermogen en het vermogen met economische vaktaal te communiceren en onderzoek te doen Consumptie:EC/K/4: De kandidaat heeft inzicht in aspecten van het consumentengedrag, zoals keuzes, behoeften, inkomen en in de functies van het geld, lenen en sparen en kan dit inzicht toepassen in een gegeven casus. Consumptie en consumentenorganisaties:EC/K/4B: De kandidaat heeft inzicht in het bankwezen, zoals verkrijgen van vreemd geld, spaarvormen en leningsvormen, en in motieven en kenmerken van verzekeringen en kan hierbij informatie van consumentenorganisaties gebruiken. Arbeid en productie: EC/K/5A: De kandidaat heeft inzicht in aspecten van het producentengedrag zoals kosten, opbrengsten, winst, toegevoegde waarde, arbeid, arbeidsverdeling, arbeidsproductiviteit, werkgelegenheid, werkloosheid en kan dit inzicht toepassen in een gegeven casus. Arbeid en bedrijfsleven:EC/K/5B: De kandidaat heeft inzicht in de productie van goederen en diensten en in de fasen die een product doorloopt vanaf de producent van grondstoffen tot en met de detaillist/winkelier, en kan voorbeelden geven van beroep/ werkzaamheden die typerend zijn voor verschillende economische sectoren. Overheid en bestuur: EC/K/6: De kandidaat heeft inzicht in de sociale, economische en financiële functies van de overheid en kan dit inzicht toepassen in een gegeven casus. Internationale ontwikkelingen: EC/K/7: De kandidaat heeft inzicht in internationale economische betrekkingen zoals Nederland als open economie, de Europese Unie, ontwikkelingsproblematiek en kan dit inzicht toepassen in een gegeven casus.	zie omschrijving lesstof: 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 401, 402, 403, 404, 405	ST	40 of 80 min.	Cijfer	Ja
21/23ECO	opmerkingen	Leerlingen worden conform het examenreglement minimaal 7 werkdagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een toets. In alle 'ST'-toetsen van het vak economie zitten de volgende eindtermen: EC/K/1 Oriëntatie op leren en werken De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van economie in de maatschappij. EC/K/2 Basisvaardigheden De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven en verwerken. EC/K/3 Leervaardigheden in het vak economie De kandidaat kan strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot de ontwikkeling van het eigen leervermogen en het vermogen met economische vaktaal te communiceren en onderzoek te doen.							
21/23ECO	methode	Economisch bekijken, 9e druk							

Vak	Maatschappijleer
Leerjaar	3
Cohort	2021-2023
Leerweg	BB

Cohort/vak	Toets	Naam Schoolsexamentoets	Periode	Eindtermen (wat moet je kennen en kunnen)	Omschrijving lesstof (Wat ga je hiervoor doen)	Toetswijze	Duur	Beoordeling	Herkensbaar
21/23MIJ	301	Introductie en jongeren	1	<p>ML1/K/2: Basisvaardigheden: De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven en verwerken.</p> <p>ML1/K/4: Cultuur en socialisatie: De kandidaat kan: -beschrijven hoe een mens zich ontwikkelt tot lid van de samenleving-uitleggen dat mensen bij een subcultuur (willen) horen en dat elke subcultuur invloed heeft op het gedrag-de rol van onderwijs beschrijven in de ontwikkeling van een mens als lid van de samenleving.</p> <p>ML1/K/5: Sociale verschillen: De kandidaat kan: -met voorbeelden beschrijven wat sociale verschillen zijn en hoe die veroorzaakt worden, en beschrijven hoe de plaats van een mens op de maatschappelijke ladder kan veranderen-voorbeelden geven van belangen van mensen in een bepaalde maatschappelijke positie en van conflicten die daarmee samenhangen-maatregelen van de overheid ten aanzien van sociale ongelijkheid noemen.</p>	<p>Thema's maatschappijleer, Hst 1, Wat is maatschappijleer?</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1.1 De maatschappij 6 • 1.2 Wat leer je bij maatschappijleer? 10 • 1.3 Maatschappelijke problemen. 14 • 1.4 Klimaatverandering, een maatschappelijk probleem? 18 • 1.5 Wat vind jij? 22 <p>Thema's maatschappijleer, Hst 2, Jongeren.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2.1 Hoe wordt je wie je bent? 28 • 2.2 Een leven lang leren. 32 • 2.3 Rolpatronen? 36 • 2.4 Cultuur? 42 • 2.5 Jouw mening over een ander 48 	ST	40 min	Cijfer	JA
21/23MIJ	302	Politieke macht	2	<p>ML1/K/5: Sociale verschillen: De kandidaat kan: -met voorbeelden beschrijven wat sociale verschillen zijn en hoe die veroorzaakt worden, en beschrijven hoe de plaats van een mens op de maatschappelijke ladder kan veranderen-voorbeelden geven van belangen van mensen in een bepaalde maatschappelijke positie en van conflicten die daarmee samenhangen-maatregelen van de overheid ten aanzien van sociale ongelijkheid noemen.</p> <p>ML1/K/6: Macht en zeggenschap: De kandidaat kan: – vormen van macht herkennen – beschrijven hoe regels het samenleven van mensen mogelijk maken – beschrijven welke mogelijkheden burgers hebben om invloed uit te oefenen op de politiek, en kenmerken van een parlementaire democratie noemen.</p>	<p>Thema's maatschappijleer, Hst 3, Politiek</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3.1 Keuzes maken? 60 • 3.2 Wie heeft de macht? 64 • 3.3 Op wie ga jij stemmen? . 68 • 3.4 Regering en tweede kamer 74 • 3.5 Politiek in de buurt. 78 • 3.6 Politiek over de grens 82 	ST	40 min	Cijfer	JA
				<p>ML1/K/1: Oriëntatie op leren en werken: De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van maatschappijleer in de maatschappij.</p> <p>ML1/K/4: Cultuur en socialisatie: De kandidaat kan:</p>	<p>Thema's maatschappijleer, Hst 6, Werk</p> <ul style="list-style-type: none"> • 6.1 Een leuke baan. 144 • 6.2 Hoe kom je aan werk? 148 • 6.3 Met werk kom je verder. 152 • 6.4 Soms helpt de overheid 158 				

21/23MIJ	303	Werk	2	<p>-beschrijven hoe een mens zich ontwikkelt tot lid van de samenleving-uitleggen dat mensen bij een subcultuur (willen) horen en dat elke subcultuur invloed heeft op het gedrag-de rol van onderwijs beschrijven in de ontwikkeling van een mens als lid van de samenleving.</p> <p>ML1/K/5: Sociale verschillen: De kandidaat kan:</p> <p>-met voorbeelden beschrijven wat sociale verschillen zijn en hoe die veroorzaakt worden, en beschrijven hoe de plaats van een mens op de maatschappelijke ladder kan veranderen-voorbeelden geven van belangen van mensen in een bepaalde maatschappelijke positie en van conflicten die daarmee samenhangen-maatregelen van de overheid ten aanzien van sociale ongelijkheid noemen.</p>		ST	40 min	Cijfer	JA
21/23MIJ	304	Pluriforme samenleving	3	<p>ML1/K/3: Leervaardigheden in het vak maatschappijleer. De kandidaat kan met betrekking tot een maatschappelijk vraagstuk: – principes en procedures van de benaderingswijze van het vak maatschappijleer toepassen – een standpunt innemen en hier argumenten voor geven.</p> <p>ML1/K/4: Cultuur en socialisatie: De kandidaat kan:</p> <p>-beschrijven hoe een mens zich ontwikkelt tot lid van de samenleving-uitleggen dat mensen bij een subcultuur (willen) horen en dat elke subcultuur invloed heeft op het gedrag-de rol van onderwijs beschrijven in de ontwikkeling van een mens als lid van de samenleving.</p> <p>ML1/K/7: Beeldvorming en stereotypering. De kandidaat kan: – beschrijven hoe mensen bij het vormen van hun meningen beïnvloed worden door selectie van informatie- uitingen van vooroordelen en beeldvorming ten aanzien van mannen en vrouwen in de samenleving herkennen en benoemen– voorbeelden noemen van vooroordelen en discriminatie, beschrijven hoe deze ontstaan en aangeven wat er tegen te doen is – van een bepaald sociaal probleem beschrijven hoe de beeldvorming erover tot stand komt/gekomen is.</p>	<p>Thema's maatschappijleer. Pluriforme samenleving.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4.1 Veel culturen in een land. 90 • 4.2 Verhuizen naar een ander land. 94 • 4.3 Integratie hoe gaat dat? 100 • 4.4 Hoe kijk jij naar anderen. 104 	ST	40 min	Cijfer	JA
21/23MIJ	305	Media	3	<p>ML1/K/2: Basisvaardigheden: De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven en verwerken.</p> <p>ML1/K/7: Beeldvorming en stereotypering. De kandidaat kan aangeven dat selectieve waarneming een rol speelt in het proces van beeld- en meningsvorming</p>	<p>Thema's maatschappijleer. Media.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5.1 Hoe communiceer je? 114 • 5.2 Verschillende soorten media. 120 • 5.3 Nieuws. 124 • 5.4 De invloed van de media. 128 • 5.5 Geld verdienen met media. 132 • 5.6 Jij en de media. 136 	ST	40 min	Cijfer	Ja
21/23MIJ	306	Criminaliteit	4	<p>ML1/K/4: Leervaardigheden in het vak maatschappijleer. De kandidaat kan: – beschrijven hoe een mens zich ontwikkelt tot lid van de samenleving – uitleggen dat mensen bij een subcultuur (willen) horen en dat elke subcultuur invloed heeft op het gedrag – de rol van onderwijs beschrijven in de ontwikkeling van een mens als lid van de samenleving.</p> <p>ML1/K/6: Macht en zeggenschap. De kandidaat kan: – vormen van macht herkennen – beschrijven hoe regels het samenleven van mensen mogelijk maken – beschrijven welke mogelijkheden burgers hebben om invloed uit te oefenen op de politiek, en kenmerken van een parlementaire democratie noemen.</p>	<p>Thema's maatschappijleer. Criminaliteit.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 7.1 Wat is criminaliteit? 166 • 7.2 Oorzaken van criminaliteit. 170 • 7.3 Opgepaktd., en dan? 176 • 7.4 Schuldig of onschuldig 180 	ST	40 min	Cijfer	Ja

21/23MIJ	307	Praktische opdracht	1 t/m 4	ML1/K1: Oriëntatie op leren en werken. ML1/K2: Basisvaardigheden. ML1/K3: Leervaardigheden in het vak maatschappijleer. ML1/K4: Cultuur en socialisatie. ML1/K5: Sociale verschillen. ML1/K6: Macht en zeggenschap.		PO	150 min	Cijfer	Nee
21/23MIJ	309	Handelingsopdracht.	1 t/m 4	ML1/K1: Oriëntatie op leren en werken. ML1/K2: Basisvaardigheden. ML1/K3: Leervaardigheden in het vak maatschappijleer. ML1/K4: Cultuur en socialisatie. ML1/K5: Sociale verschillen. ML1/K6: Macht en zeggenschap.		HO	150 min	o/v/g	Nee
21/23MIJ	Opmerking	Leerlingen worden conform het examenreglement minimaal 7 werkdagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een toets. Handelings- en praktische opdracht: studielast minimaal 150 minuten.							
	Methode	Thema's							

Vak	KCKV
Leerjaar	3
Cohort	2021-2023
Leerweg	BB

cohort/vak	Toetscode	Naam schoolexamentoets	Periode	Eindtermen: wat moet je kennen en kunnen?	Onschrijving lesstof: Wat ga je hiervoor doen	Toetswijze	Duur	Beoordeling	Herkansbaar
21/23KCKV	301	Verwerkingsopdracht	1	<p>KV/K/1: Oriëntatie op leren en werken De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van kunst en cultuur in de maatschappij.</p> <p>KV/K/2: Basisvaardigheden De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op verzamelen van informatie en het verwerken.</p> <p>KV/K/4: Reflectie en kunstdossier De kandidaat kan zijn culturele en kunstzinnige ontwikkeling inzichtelijk maken in een kunstdossier, waarvan de vorm door de school en de leerling tezamen bepaald wordt. Hij kan daarmee verslag doen van alle activiteiten die zijn ondernomen en hierop reflecteren.</p>	<p>Cultureel zelfportret Oriëntatie op de culturele omgeving, beeldende kunst, toegepaste kunst, fotografie. De leerling maakt een autobiografie op het gebied van kunst en cultuur d.m.v. een opdrachtboek. De leerling verzamelt informatie (o.a. vanuit eigen referentiekader/ plaatjes/ tekst/ foto's/ etcetera) over kunst en cultuur en verwerkt deze in een kunstdossier. De leerling beheert bij afsluiting de basisvaardigheden: - samenvatten - reflecteren.</p> <p>Het kunstdossier is een (digitale) map waarin de opdracht(en) van de leerling verzameld wordt.</p>	PO	n.v.t.	cijfer	Nee
21/23KCKV	302	Verwerkingsopdracht	2	<p>KV/K/1: Oriëntatie op leren en werken De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van kunst en cultuur in de maatschappij.</p> <p>KV/K/2: Basisvaardigheden De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op verzamelen van informatie en het verwerken.</p> <p>KV/K/4: Reflectie en kunstdossier De kandidaat kan zijn culturele en kunstzinnige ontwikkeling inzichtelijk maken in een kunstdossier, waarvan de vorm door de school en de leerling tezamen bepaald wordt. Hij kan daarmee verslag doen van alle activiteiten die zijn ondernomen en hierop reflecteren.</p>	<p>De leerling maakt een opdracht in één van de volgende thema's: beeldende kunst en toegepaste kunst. Beeldende kunst: leerling krijgt theorie over de beeldende kunsten, leert verschillende technieken toe te passen en verwerkt de informatie in een opdracht aan de hand van richtlijnen. Toegepaste kunst: leerling krijgt theorie over wat toegepaste kunst is en verwerkt de opgedane kennis in een praktische en of schriftelijke opdracht aan de hand van vooraf opgestelde richtlijnen.</p> <p>De leerling beheert bij afsluiting de basisvaardigheden: - toepassen verschillende technieken - informatie verwerken</p> <p>De leerling verwerkt de opdracht in het kunstdossier.</p>	PO	n.v.t.	cijfer	Nee
21/23KCKV	303	Verwerkingsopdracht	3	<p>KV/K/1: Oriëntatie op leren en werken De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van kunst en cultuur in de maatschappij.</p> <p>KV/K/2: Basisvaardigheden De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op verzamelen van informatie en het verwerken.</p> <p>KV/K/4: Reflectie en kunstdossier De kandidaat kan zijn culturele en kunstzinnige ontwikkeling inzichtelijk maken in een kunstdossier, waarvan de vorm door de school en de leerling tezamen bepaald wordt. Hij kan daarmee verslag doen van alle activiteiten die zijn ondernomen en hierop reflecteren.</p>	<p>De leerling maakt een opdracht in één van de volgende de thema's: film, fotografie, architectuur. Film: leerling krijgt uitleg over een film en verwerkt de informatie in een opdracht aan de hand van richtlijnen. Fotografie: leerling krijgt uitleg over een schilder/ fotograaf en herkent verschillende technieken en verwerkt de informatie in een opdracht aan de hand van richtlijnen. Architectuur: leerling krijgt uitleg over een architect/ architectuur en verwerkt de informatie in een opdracht aan de hand van richtlijnen.</p> <p>De leerling beheert bij afsluiting de basisvaardigheden: - herkennen van verschillende technieken - kijk- en luistervaardigheden toepassen</p> <p>De leerling verwerkt de opdracht in het kunstdossier.</p>	PO	n.v.t.	cijfer	Nee

21/23KCKV	304	Verwerkingsopdracht	4	<p>KV/K/1: Oriëntatie op leren en werken De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van kunst en cultuur in de maatschappij.</p> <p>KV/K/2: Basisvaardigheden De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op verzamelen van informatie en het verwerken.</p> <p>KV/K/4: Reflectie en kunstdossier De kandidaat kan zijn culturele en kunstzinnige ontwikkeling inzichtelijk maken in een kunstdossier, waarvan de vorm door de school en de leerling tezamen bepaald wordt. Hij kan daarmee verslag doen van alle activiteiten die zijn ondernomen en hierop reflecteren.</p>	<p>De leerling maakt een opdracht in één van de volgende thema's: muziek, dans, theater. Muziek: leerling gaat aan de slag met het onderwerp muziek en verwerkt de informatie in een fysieke en/of schriftelijke opdracht aan de hand van richtlijnen. Dans: leerling krijgt uitleg over dans in het algemeen en verwerkt de informatie in een fysieke en/of schriftelijke opdracht aan de hand van richtlijnen. Theater: leerling krijgt theater (voorstelling of workshops) en verwerkt de informatie in een fysieke en/of schriftelijke opdracht aan de hand van richtlijnen.</p> <p>De leerling beheerst bij afsluiting de basisvaardigheden: - verkennen van interesse op gebied van dans, theater en muziek - informatie verwerken</p> <p>De leerling verwerkt de opdracht in het kunstdossier.</p>	PO	n.v.t.	cijfer	Nee
21/23KCKV	305	Vier culturele activiteiten	1 t/m 4	<p>KV/K/3: Culturele en kunstzinnige vorming en verdieping De kandidaat kan zich een beeld vormen van het culturele en kunstzinnige veld door te kiezen voor en actief deel te nemen aan ten minste vier culturele en kunstzinnige activiteiten die gerelateerd zijn aan verschillende kunstvakken (zoals bijvoorbeeld beeldende vorming, muziek, dans en drama). Ten minste één kunstzinnige activiteit resulteert in de productie en presentatie van eigen werk.</p> <p>KV/K/4: Reflectie en verdieping De kandidaat kan zijn culturele en kunstzinnige ontwikkeling inzichtelijk maken in een kunstdossier, waarvan de vorm door de school en de leerling tezamen bepaald wordt. Hij kan daarmee verslag doen van alle activiteiten die zijn ondernomen en hierop reflecteren</p>	<p>Elke leerling neemt deel aan minimaal 4 culturele activiteiten en legt dit vast d.m.v. verslaglegging*. De verslagen worden opgenomen in het kunstdossier.</p> <p>De leerling presenteert één van zijn producties gedurende het schooljaar.</p> <p>De leerling beheerst bij afsluiting de basisvaardigheden: - presenteren - verslaglegging</p>	HO	n.v.t.	o/v/g	Nee
21/23KCKV	Opmerking	<p>CKV moet aan het einde van leerjaar 3 met een gemiddelde voldoende worden afgesloten. Deelname aan culturele activiteiten/programmaonderdelen is verplicht. Bij afwezigheid bij een culturele activiteit, is de leerling zelf verantwoordelijk voor het alsnog doen van deze activiteit in overleg met de lesgevende docent. Het programma kan ook in een projectweek worden aangeboden. Er zijn minimaal 3 verschillende uitwerkingen van een verwerkingsopdracht. Verwerkingsopdracht afhankelijk van faciliteiten De duur van de opdracht verschilt per vestiging en per kunstdiscipline. Er wordt voorafgaand aan de start gemeld hoe lang de leerling over de opdracht mag doen. * Elke vestiging bepaalt de culturele activiteiten a.d.h.v. programma's theater, film, muziek, bioscoop, etcetera ** Opdrachten 301, 302, 303,304 en 305 zijn in Hoorn in periode 2, in HHW in laatste periode, Grootebroek en Purmerend in periode 2/3</p>							
	Methode	Geen							

Vak	Lichamelijke opvoeding
Leerjaar	3 en 4
Cohort	2021-2023
Leerweg	BB

Toetscode	Naam schoolexamantoets	Periode	Eindtermen (wat moet je kennen en kunnen?)	Omschrijving lesstof (wat ga je hiervoor doen?)	Toetswijze	Duur	Beoordeling	Herkansbaar
301	L.O. competenties	1	K 1 t/m K 9	Oriëntatie, basis- en leervaardigheden binnen het vak L.O.	PO	300 min.	Cijfer	Nee
302	Sportonderde(e)l(en)	1	K 1 t/m K 9	Een (aantal) onderde(e)l(en) uit Spel, Atletiek, Turnen, Bewegen op Muziek en Zelfverdediging	PO	300 min.	Cijfer	Nee
303	L.O. competenties	2	K 1 t/m K 9	Oriëntatie, basis- en leervaardigheden binnen het vak L.O.	PO	300 min.	Cijfer	Nee
304	Sportonderde(e)l(en)	2	K 1 t/m K 9	Een (aantal) onderde(e)l(en) uit Spel, Atletiek, Turnen, Bewegen op Muziek en Zelfverdediging	PO	300 min.	Cijfer	Nee
305	L.O. competenties	3	K 1 t/m K 9	Oriëntatie, basis- en leervaardigheden binnen het vak L.O.	PO	300 min.	Cijfer	Nee
306	Sportonderde(e)l(en)	3	K 1 t/m K 9	Een (aantal) onderde(e)l(en) uit Spel, Atletiek, Turnen, Bewegen op Muziek en Zelfverdediging	PO	300 min.	Cijfer	Nee
307	L.O. competenties	4	K 1 t/m K 9	Oriëntatie, basis- en leervaardigheden binnen het vak L.O.	PO	300 min.	Cijfer	Nee
308	Sportonderde(e)l(en)	4	K 1 t/m K 9	Een (aantal) onderde(e)l(en) uit Spel, Atletiek, Turnen, Bewegen op Muziek, Zelfverdediging en Praktijkopdracht	PO	300 min.	Cijfer	Nee
401	Sportonderde(e)l(en) / L.O. competenties	1	K 1 t/m K 9	Een (aantal) onderde(e)l(en) uit Spel, Atletiek, Turnen, Bewegen op Muziek en Zelfverdediging en/of Sportoriëntatie	PO	300 min.	Cijfer	Nee
402	Sportonderde(e)l(en) / L.O. competenties	1	K 1 t/m K 9	Een (aantal) onderde(e)l(en) uit Spel, Atletiek, Turnen, Bewegen op Muziek en Zelfverdediging en/of Sportoriëntatie	PO	300 min.	Cijfer	Nee
403	Sportonderde(e)l(en) / L.O. competenties	2	K 1 t/m K 9	Een (aantal) onderde(e)l(en) uit Spel, Atletiek, Turnen, Bewegen op Muziek en Zelfverdediging en/of Sportoriëntatie	PO	300 min.	Cijfer	Nee
404	Sportonderde(e)l(en) / L.O. competenties	2	K 1 t/m K 9	Een (aantal) onderde(e)l(en) uit Spel, Atletiek, Turnen, Bewegen op Muziek en Zelfverdediging en/of Sportoriëntatie	PO	300 min.	Cijfer	Nee
405	Sportonderde(e)l(en) / L.O. competenties	3	K 1 t/m K 9	Een (aantal) onderde(e)l(en) uit Spel, Atletiek, Turnen, Bewegen op Muziek en Zelfverdediging en/of Sportoriëntatie	PO	300 min.	Cijfer	Nee
406	Sportonderde(e)l(en) / L.O. competenties	3	K 1 t/m K 9	Een (aantal) onderde(e)l(en) uit Spel, Atletiek, Turnen, Bewegen op Muziek, Zelfverdediging en Praktijkopdracht	PO	300 min.	Cijfer	Nee

Opmerkingen LO	<p>Leerlingen worden conform het examenreglement minimaal 7 werkdagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een toets. Van de leerling wordt voldoende aanwezigheid, inzet en motivatie verwacht. In overleg met de VEC kan op (één) onderdeel per periode worden afgeweken van herkansbaarheid.</p> <p>Bij LO worden de volgende competenties en subcompetenties beoordeeld:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sociaal-emotioneel, samenwerken/rekening houden met elkaar. 2. Cognitie, kennis en inzicht. 3. Motorische vaardigheden, motorisch leren. 4. Inzet, respect, betrokkenheid en motivatie. <p>Deze competenties zijn in het vakwerkplan in een rubriek verder uitgewerkt en beschreven.</p> <p>De eindtermen lichamelijke opvoeding voor het vmbo:</p> <p>LO1/K/1 Oriëntatie op leren en werken 1. De kandidaat kan het belang van bewegen en sport binnen de eigen loopbaan en in de maatschappij verwoorden.</p> <p>LO1/K/2 Basisvaardigheden 2. De kandidaat kan in bewegingssituaties basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, zelfstandig (samen)werken en informatie verwerven en verwerken.</p> <p>LO1/K/3 Leervaardigheden in het vak lichamelijke opvoeding 3. De kandidaat ontwikkelt zich ten aanzien van een aantal vaardigheden in bewegen en sport die bijdragen tot de ontwikkeling van de eigen leerkanalen, zoals:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kunnen omgaan met regels en een bijdrage leveren aan een sportief verloop en aan de veiligheid van zichzelf en anderen. - Eenvoudige regeltaken uitvoeren om samen bewegingssituaties op gang te kunnen brengen en houden. - In bewegingssituaties kunnen omgaan met elementen als lukken en mislukken en winst en verlies. - Verschillen in prestatieniveau, motieven, interesses, culturele achtergronden en geslacht hanteren binnen bewegingssituaties. - Oriënteren op de eigen sportloopbaan en eigen voorkeuren aangeven ten aanzien van bewegen en sport. - Kritisch reflecteren op opgedane ervaringen in relatie tot eigen wensen, motieven en mogelijkheden. <p>LO1/K/4 Spel 4. De kandidaat kan alleen en in samenwerking met anderen de volgende spelen uitvoeren:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een slag- en loopspel, drie doelspelen, twee terugslagspelen (een vorm van volleybal en keuze uit minstens één vorm van badminton, tennis of tafeltennis), vormen van tik- en afgooisporten en daarbij: - Zich houden aan afgesproken regels, oog hebben voor veiligheid en regelende taken uitvoeren. <p>LO1/K/5 Turnen 5. De kandidaat kan alleen en in samenwerking met anderen één of meer van de volgende turnactiviteiten uitvoeren:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Steun- en vrij springen, herhaald springen, zwaaien, balanceren en acrobatiek en daarbij: - Adequaet omgaan met risico's en meehelpt bij regelende taken, waaronder hulpverlening. <p>LO1/K/6 Bewegen op muziek 6. De kandidaat kan alleen of samen met anderen één van de volgende vormen van bewegen op muziek uitvoeren: en daarbij regelende taken uitvoeren, waaronder een eenvoudige variatie ontwerpen en uitvoeren.</p> <ul style="list-style-type: none"> - indien het bevoegd gezag hier op grond van de identiteit voor kiest, een vorm van bewegen op muziek naar keuze, of een andere bewegingsactiviteit waarbij ritme en tempo bepalend zijn. <p>LO1/K/7 Atletiek 7. De kandidaat kan alleen en in samenwerking met anderen vormen van de volgende atletiekactiviteiten uitvoeren: - Hardlopen, ver- en hoogspringen en één vorm vanwerpen, stoten of slingeren' en daarbij: - Basiskenmerken van training aangeven, conditieaspecten meten, oog hebben voor veiligheid en regelende taken uitvoeren.</p> <p>LO1/K/8 Zelfverdediging 8. De kandidaat kan alleen en in samenwerking met anderen één van de volgende vormen zelfverdediging uitvoeren:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stoeisporten (bijvoorbeeld: vormen van judo), trefspelen (bijvoorbeeld: vormen van boksen, schermen of karatedo) en daarbij - Veiligheidsregels en (etiquette) regels bij zelfverdediging in acht nemen en regelende taken uitvoeren. <p>LO1/K/9 Actuele bewegingsactiviteiten 9. De kandidaat kan alleen en in samenwerking met anderen twee nieuwe, actuele bewegingsactiviteiten uitvoeren die hij kan kiezen uit een aanbod dat bij voorkeur niet behoort tot één van de hierboven genoemde activiteitengebieden (bijvoorbeeld water-, winter- of outdoorsporten).</p>
methode	-

Vak	LOB
Leerjaar	3 en 4
Cohort	2021-2023
Leerweg	BB/KB/GL

Toetscode	Naam schoolexametoets	Periode	Eindtermen: wat moet je kennen en kunnen?	Omschrijving lesstof: Wat ga je hiervoor doen	Toetswijze	Duur	Beoordeling	Herkansbaar
301	loopbaandossier presenteren	periode 1 t/m 4	<p>C1 De kandidaat is in staat zijn eigen loopbaanontwikkeling vorm te geven. Hij doet dat met een oriëntatie op een toekomstige opleiding en (loop)baan door middel van reflectie op het eigen handelen en reflectie op ervaringen.</p> <p>De kandidaat heeft de vaardigheid de eigen loopbaan vorm te geven door op systematische wijze om te gaan met 'loopbaancompetenties':</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kwaliteitenreflectie (wat kan ik het best en hoe weet ik dat?) 2. motievenreflectie (waar ga en sta ik voor en waarom dan?) 3. werkexploratie (waar ben ik het meest op mijn plek en waarom daar?) 4. loopbaansturing (hoe bereik ik mijn doel en waarom zo?) 5. netwerken (wie kan mij helpen mijn doel te bereiken en waarom die mensen?) <p>C2 De kandidaat maakt zijn eigen loopbaanontwikkeling inzichtelijk voor zichzelf en voor anderen door middel van een 'loopbaandossier'. In een loopbaandossier is opgenomen welke activiteiten zijn uitgevoerd die hebben bijgedragen tot het ontwikkelen van de 'loopbaancompetenties'. In het loopbaandossier wordt beschreven bij een aantal uitgevoerde activiteiten:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. De beoogde doelen b. De resultaten c. De evaluatie en conclusie d. Welke vervolgvacatures gepland zijn op basis van de opgedane ervaringen en de daarbij horende conclusies 	Als leerling heb je een dossier opgebouwd die hulp biedt bij sturing van je (studie)loopbaan, de keuzes voor vervolgopleiding en toekomstig beroep. Denk hierbij aan alle stage, missies, schoolprojecten, open dagen, interviews, opdrachten en dus aan ervaringen die er voor jou als leerling toe doen, zodat je jezelf ontwikkelt en beter leert kennen. Dit dossier kan op verschillende manier gepresenteerd worden.	HO	nvt	j/n	Nee

302	stage Ij 3	periode 1 t/m 4	<p>C1 De kandidaat is in staat zijn eigen loopbaanontwikkeling vorm te geven. Hij doet dat met een oriëntatie op een toekomstige opleiding en (loop)baan door middel van reflectie op het eigen handelen en reflectie op ervaringen. De kandidaat heeft de vaardigheid de eigen loopbaan vorm te geven door op systematische wijze om te gaan met 'loopbaancompetenties': 3. Waar ben ik het meest op mijn gemak en waarom dan? (werkexploratie)</p> <p>C2 De kandidaat maakt zijn eigen loopbaanontwikkeling inzichtelijk voor zichzelf en voor anderen door middel van een 'loopbaandossier'. In een loopbaandossier is opgenomen welke activiteiten zijn uitgevoerd die hebben bijgedragen tot het ontwikkelen van de 'loopbaancompetenties'. In het loopbaandossier wordt beschreven bij een aantal uitgevoerde activiteiten: a. De beoogde doelen b. De resultaten c. De evaluatie en conclusie d. Welke vervolgactiviteiten gepland zijn op basis van de opgedane ervaringen en de daarbij horende conclusies</p>	De leerling maakt stage voorbereidingsopdrachten. Op grond hiervan en van zijn interesse en kwaliteiten maakt de leerling een keuze voor een stagebedrijf. De leerling dient contact op te nemen met een stagebedrijf en afspraken over de stage te maken. De leerling gaat stage lopen bij het bedrijf. De leerling maakt de stageopdrachten die door de school opgegeven worden. De stage wordt beoordeeld door de stagebegeleider op het bedrijf en door een docent van de school. De stage ervaring wordt in het LOB dossier opgenomen.	HO	nvt	o/v/g	Nee
401	loopbaandossier presenteren	periode 1 t/m 3	<p>C1 De kandidaat is in staat zijn eigen loopbaanontwikkeling vorm te geven. Hij doet dat met een oriëntatie op een toekomstige opleiding en (loop)baan door middel van reflectie op het eigen handelen en reflectie op ervaringen. De kandidaat heeft de vaardigheid de eigen loopbaan vorm te geven door op systematische wijze om te gaan met 'loopbaancompetenties': 1. kwaliteitenreflectie (wat kan ik het best en hoe weet ik dat?) 2. motievenreflectie (waar ga en sta ik voor en waarom dan?) 3. werkexploratie (waar ben ik het meest op mijn plek en waarom daar?) 4. loopbaansturing (hoe bereik ik mijn doel en waarom zo?) 5. netwerken (wie kan mij helpen mijn doel te bereiken en waarom die mensen?)</p> <p>C2 De kandidaat maakt zijn eigen loopbaanontwikkeling inzichtelijk voor zichzelf en voor anderen door middel van een 'loopbaandossier'. In een loopbaandossier is opgenomen welke activiteiten zijn uitgevoerd die hebben bijgedragen tot het ontwikkelen van de 'loopbaancompetenties'. In het loopbaandossier wordt beschreven bij een aantal uitgevoerde activiteiten: a. De beoogde doelen b. De resultaten c. De evaluatie en conclusie d. Welke vervolgactiviteiten gepland zijn op basis van de opgedane ervaringen en de daarbij horende conclusies</p>	Als leerling heb je een dossier opgebouwd die hulp biedt bij sturing van je (studie)loopbaan, de keuzes voor vervolgopleiding en toekomstig beroep. Denk hierbij aan alle stage, missies, schoolprojecten, open dagen, interviews, opdrachten en dus aan ervaringen die er voor jou als leerling toe doen, zodat je jezelf ontwikkelt en beter leert kennen. Dit dossier kan op verschillende manier gepresenteerd worden.	HO	nvt	j/n	Nee

402	stage Ij 4	periode 1 t/m 3	<p>C1 De kandidaat is in staat zijn eigen loopbaanontwikkeling vorm te geven. Hij doet dat met een oriëntatie op een toekomstige opleiding en (loop)baan door middel van reflectie op het eigen handelen en reflectie op ervaringen. De kandidaat heeft de vaardigheid de eigen loopbaan vorm te geven door op systematische wijze om te gaan met 'loopbaancompetenties': 3. Waar ben ik het meest op mijn gemak en waarom dan? (werkexploratie)</p> <p>C2 De kandidaat maakt zijn eigen loopbaanontwikkeling inzichtelijk voor zichzelf en voor anderen door middel van een 'loopbaandossier'. In een loopbaandossier is opgenomen welke activiteiten zijn uitgevoerd die hebben bijgedragen tot het ontwikkelen van de 'loopbaancompetenties'. In het loopbaandossier wordt beschreven bij een aantal uitgevoerde activiteiten: a. De beoogde doelen b. De resultaten c. De evaluatie en conclusie d. Welke vervolgactiviteiten gepland zijn op basis van de opgedane ervaringen en de daarbij horende conclusies</p>	De leerling maakt stage voorbereidingsopdrachten. Op grond hiervan en van zijn interesse en kwaliteiten maakt de leerling een keuze voor een stagebedrijf. De leerling dient contact op te nemen met een stagebedrijf en afspraken over de stage te maken. De leerling gaat stage lopen bij het bedrijf. De leerling maakt de stageopdrachten die door de school opgegeven worden. De stage wordt beoordeeld door de stagebegeleider op het bedrijf en door een docent van de school. De stage ervaring wordt in het LOB dossier opgenomen.	HO	nvt	o/v/g	Nee
Opmerking	* Wanneer vestigingen afwijken van de volgorde van het PTA, dienen zij dat bij aanvang van het schooljaar aan ouders en leerlingen kenbaar te maken. De leerling krijgt een studiewijzer-LOB of een studieplanner-LOB							

Vak	Keuzevak Groen machinepark
Leerjaar	3 of 4
Cohort	2021-2023
Leerweg	BB

Onschrijving schoolexametoets	Toets	Naam toets	Leerjaar	Deeltaken (wat moet je kennen en kunnen)	Onschrijving lesstof	Toetswijze	Duur	Beoordeling	Herkansbaar
Groene machinepark	A	Theorietoets	3 of 4	<p>1.1 brandstofmotoren herkennen, benoemen en onderhouden. 1.1.1 brandstofmotoren herkennen en benoemen op basis van de toegepaste energiebron 1.1.3 de werking van brandstofmotoren verklaren</p> <p>1.2 getrokken en aangedreven land- en tuinbouwmachines herkennen, benoemen en onderhouden. 1.2.1 getrokken en aangedreven land- en tuinbouwmachines herkennen en benoemen 1.2.2 op basis van de te verrichten taak, de juiste land- en tuinbouwmachines toepassen 1.2.4 veiligheidsaanduidingen op land- en tuinbouwmachines herkennen, verklaren en er naar handelen</p> <p>1.3 elektrische circuits voor verlichting op landbouwvoertuigen tekenen, realiseren en repareren. 1.3.1 algemene symbolen voor elektrische circuits herkennen, benoemen en toepassen in een 2d-tekening</p> <p>1.4 overbrengingen voor aangedreven land- en tuinbouwmachines herkennen, benoemen en toepassen. 1.4.1 mechanische overbrengingen herkennen, benoemen en toepassen</p>	Clusius arrangement / OC profiel Groen Het groene machinepark	ST	40 min.	cijfer	ja
	B	Praktijkttoets	3 of 4	<p>1.1 brandstofmotoren herkennen, benoemen en onderhouden. 1.1.2 dagelijks en periodiek onderhoud verrichten aan brandstofmotoren</p> <p>1.2 getrokken en aangedreven land- en tuinbouwmachines herkennen, benoemen en onderhouden. 1.2.3 dagelijks en periodiek onderhoud verrichten aan getrokken en aangedreven land- en tuinbouwmachines 1.2.4 veiligheidsaanduidingen op land- en tuinbouwmachines herkennen, verklaren en er naar handelen</p> <p>1.3 elektrische circuits voor verlichting op landbouwvoertuigen tekenen, realiseren en repareren. 1.3.2 het belang van kleuraanduiding voor elektrische bedrading herkennen, benoemen en toepassen 1.3.3 aan de hand van een tekening een elektrisch circuit realiseren 1.3.4 een storing aan een elektrisch circuit opzoeken en verhelpen met gebruikmaking van een digitale spanningsmeter</p>	Clusius arrangement / OC profiel Groen Het groene machinepark	PO	150	cijfer	nee
Opmerking	Leerlingen worden conform het examenreglement minimaal 7 werkdagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een toets. Leerlingen krijgen via de vestiging uitleg over hoe het groenprogramma bij hun op de vestiging aangeboden wordt. Dit wordt eventueel ondersteund door een bijbehorende studiewijzer. Hierin is ook terug te vinden wat de leerling moet leren voor de toets.. In de beoordeling van de schoolexamens van dit keuzevak worden de prestaties en ontwikkeling van de leerling meegewogen ten aanzien van: Kern a Competenties: A1. Beslissen en activiteiten uitvoeren; A2. Met mensen overleggen en samenwerken; A12. Planmatig en doelgericht werken; A15. Volgens instructie en geldende procedures werken; A17. Omgaan met druk en tegenslagen; A18. Met productiemiddelen omgaan en bedrijfsmatig werken. Alleen bij een lager resultaat voor een PO toets dan een 4 wordt een herkansing aangeboden.								
Methode	Clusius arrangement en/ of lesmateriaal Ontwikkelcentrum Het groene Machinepark								

Vak	Keuzevak 3 Werk in tuin en landschap
Leerjaar	3 of 4
Cohort	2021-2023
Leerweg	BB

Omschrijving schoolexamen toets	Toets	Naam toets	Leerjaar	Deeltaken (wat moet je kennen en kunnen)	Omschrijving lesstof	Toetswijze	Duur	Beoordeling	Herkansbaar
Werk in tuin en landschap	A	Theorietoets	3 of 4	3.1 een onderhoudsplan voor een tuin of deel van een landschap opstellen. 3.1.1 op correcte wijze met klanten omgaan 3.3 planrubrieken herkennen en benoemen 3.3.1 gangbare planten herkennen en benoemen met de Nederlandse naam 3.4 seizoensgebonden onderhoud verrichten in tuin of landschap. 3.4.1 gangbare tuinmachines gebruiksklaar maken voor onderhoud aan tuin en landschap 3.4.3 advies geven over seizoensgebonden onderhoud in tuin of landschap 3.4.7 afval verwijderen en scheiden	Clusius arrangement / OC Keuzevak Werk in tuin en landschap	ST	40 min.	cijfer	Ja
	B	Praktijktoets	3 of 4	3.2 plaatsen van en technisch onderhoud uitvoeren aan recreatieve voorzieningen. 3.2.1 recreatieve voorzieningen plaatsen 3.2.3 technisch onderhoud en herstelwerkzaamheden uitvoeren 3.4 seizoensgebonden onderhoud verrichten in tuin of landschap. 3.4.2 gereedschappen en gangbare tuinmachines gebruiken en onderhouden 3.4.3 advies geven over seizoensgebonden onderhoud in tuin of landschap 3.4.4 op basis van instructies seizoensgebonden onderhoud verrichten in tuin of landschap 3.4.6 op basis van instructies voorbereidende werkzaamheden verrichten bij het aanleggen van een gazon 3.4.7 afval verwijderen en scheiden	Clusius arrangement / OC Keuzevak Werk in tuin en landschap	PO	150 min.	cijfer	Nee
Opmerking	<p>Leerlingen worden conform het examenreglement minimaal 7 werkdagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een toets. Leerlingen krijgen via de vestiging uitleg over hoe het groenprogramma bij hun op de vestiging aangeboden wordt. Dit wordt eventueel ondersteund door een bijbehorende studiewijzer. Hierin is ook terug te vinden wat de leerling moet leren voor de toets. In de beoordeling van de schoolexamens van dit keuzevak worden de prestaties en ontwikkeling van de leerling meegewogen ten aanzien van: Kern a Competenties: A2. met mensen samenwerken en overleggen; A3. verantwoordelijk, ethisch en integer handelen; A7. beroeps-handelingen uitvoeren en vakdeskundigheid-toepassen; A12. planmatig en doelgericht werken, A13. op de behoefte en verwachtingen van de klant richten en klanten helpen, A18. met productie- middelen omgaan en bedrijfsmatig handelen.</p> <p>Kern b Professionele kennis en vaardigheden: B2. de begrippen duurzaamheid en kringloop (her)kennen, benoemen en toepassen. Op basis daarvan kan de kandidaat bewuste afwegingen maken en relaties leggen tussen milieu, mensen en werkprocessen in arbeid en beroep met het oog op concepten als people, planet en profit; B3. het belang beschrijven en voorbeelden noemen van technologische en innovatieve ontwikkelingen in de groene sector; B4. gangbare technieken hanteren ten behoeve van onderhoud, reparatie, creatie en realisatie in een groene context; B5. gangbare gereedschappen, apparaten en materialen gebruiken en onderhouden in een groene context; B8. meerdere oplossingen en variaties bedenken voor een ontwerp of een probleem en daarbij verschillende denkstrategieën gebruiken. Alleen bij een lager resultaat voor een PO toets dan een 4 wordt een herkansing aangeboden.</p>								
Methode	Clusius arrangement / OC Keuzevak Werk in tuin en landschap								

Vak	Keuzevak Bloemwerk
Leerjaar	3 of 4
Cohort	2021-2023
Leerweg	BB

Omschrijving schoolexamen toets	Toets	Naam toets	Leerjaar	Deeltaken (wat moet je kennen en kunnen)	Omschrijving lesstof	Toetswijze	Duur	Beoordeling	Herkansbaar
Bloemwerk	A	Theorietoets	3 of 4	K/GR/4.1 Bloemwerk maken: 4.1.1 levend materiaal verzorgen bij binnenkomst 4.1.4 de meest voorkomende snijbloemen herkennen en benoemen K/GR/4.2 winkelproducten inpakken: 4.2.1 verschillende winkelproducten op diversen wijzen inpakken en het juiste verpakkingsmateriaal kiezen K/GR/4.3 symboliek gebruiken in een bloemarrangement 4.3.1 een bloemenarrangement maken en symboliek gebruiken K/GR/4.4 in opdracht een bloemstuk maken: 4.4.2 prijsberekeningen maken	Clusius arrangement wikiwijs of het OC lesboek Bloemwerk	ST	40 min	cijfer	ja
	B	Praktijkttoets	3 of 4	K/GR/4.1 Bloemwerk maken 4.1.2 een handgebonden boeket korenschoof maken 4.1.3 een draadgebonden bloemwerk maken K/GR/4.2 winkelproducten inpakken: 4.2.2 op basis van instructies een kaartje schrijven en toevoegen K/GR/4.4 in opdracht een bloemstuk maken 4.4.3 aan de hand van de opdracht een bloemstuk maken 4.4.6 het bloemstuk inpakken 4.4.7 de werkplek schoonmaken	Clusius arrangement wikiwijs of het OC lesboek Bloemwerk	PO	150	cijfer	nee
Opmerking	Leerlingen worden conform het examenreglement minimaal 7 werkdagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een toets. Leerlingen krijgen via de vestiging uitleg over hoe het groenprogramma bij hun op de vestiging aangeboden wordt. Dit wordt eventueel ondersteund door een bijbehorende studiewijzer. Hierin is ook terug te vinden wat de leerling moet leren voor de toets. In de beoordeling van de schoolexamens van dit keuzevak worden de prestaties en ontwikkeling van de leerling meegewogen ten aanzien van: Kern a competenties: A3 verantwoordelijk, ethisch en integer handelen; A7 beroepshandelingen uitvoeren en vakdeskundigheid toepassen; A8 juiste materialen en middelen inzetten; A13 op de behoefte en verwachtingen van de klant richten en klanten helpen. Alleen bij een lager resultaat voor een PO toets dan een 4 wordt een herkansing aangeboden.								
Methode	Clusius arrangement wikiwijs of het OC lesboek Bloemwerk								

Vak	KV 5 Groene vormgeving en styling
Leerjaar	3 of 4
Cohort	2021-2023
Leerweg	BB

Omschrijving schoolexamen toets	Toets	Naam toets	Leerjaar	Deeltaken (wat moet je kennen en kunnen)	Omschrijving lesstof	Toetswijze	Duur	Beoordeling	Herkansbaar
Groene Vormgeving en styling	A	Theorietoets	3 of 4	5.1 vormgeven. 5.1.2 symbolische betekenis van kleur benoemen 5.1.4 onderscheid aangeven tussen geometrische vormen en organische vormen 5.1.5 beeldbegrippen toepassen (De belangrijkste beelddaspecten zijn: kleur, vorm, ruimte, licht, compositie en structuur) 5.1.6 onderscheid aangeven tussen structuur en textuur 5.3 een plantaardig product vormgeven en de vormgevingsprincipes toepassen. 5.3.1 een plantaardige en natuurlijke vorm schetsen 5.4 een plantaardig product vormgeven vanuit een kunsthistorisch perspectief 5.4.1 zich oriënteren op vorm en functie van bloemen en bloemwerk door de eeuwen heen 5.5 een stijkkamer ontwerpen en sfeer geven aan een interieur. 5.5.1 verschillende deelgroepen beschrijven en een relatie leggen tussen deelgroepen en stijl	Clusius arrangement/ OC boeken Groene vormgeving en styling	ST	40 min	cijfer	Ja
	B	Praktijkttoets	3 of 4	5.1 vormgeven. 5.1.1 principes van kleurenleer gebruiken 5.1.3 kleur in verband brengen met de seizoenen 5.2 technieken gebruiken en combineren bij de vormgeving van een plantaardig product 5.2.1 een ondergrond maken 5.2.2 een eigen ondergrond ontwerpen en uitvoeren 5.2.3 decoratietechnieken gebruiken 5.2.4 een blad- en conifeerbekleding maken 5.3 een plantaardig product vormgeven en de vormgevingsprincipes toepassen. 5.3.2 een bloemwerk en plantaardig arrangement schetsen 5.3.3 een plantaardig product vormgeven en de vormgevingsprincipes toepassen 5.3.4. een plantaardig product presenteren en de gemaakte keuzes toelichten 5.4 een plantaardig product vormgeven vanuit een kunsthistorisch perspectief 5.4.2 een plantaardig product vormgeven vanuit kunsthistorisch perspectief 5.4.3 een plantaardig product presenteren en de keuzes daarin toelichten 5.5 een stijkkamer ontwerpen en sfeer geven aan een interieur. 5.5.2 in een presentatietechniek verschillende stijlen verbeelden 5.5.4 aan de hand van een programma van eisen een stijkkamer ontwerpen en sfeer geven aan een interieur	Clusius arrangement/ OC boeken Groene vormgeving en styling	PO	150 min.	cijfer	Nee
Opmerking	Leerlingen worden conform het examenreglement minimaal 7 werkdagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een toets. Leerlingen krijgen via de vestiging uitleg over hoe het groenprogramma bij hun op de vestiging aangeboden wordt. Dit wordt eventueel ondersteund door een bijbehorende studiewijzer. Hierin is ook terug te vinden wat de leerling moet leren voor de toets. In de beoordeling van de schoolexamens van dit keuzevak worden de prestaties en ontwikkeling van de leerling meegewogen ten aanzien van: Kern a Competenties: A1 beslissen en activiteiten uitvoeren; A7 beroeps-handelingen uitvoeren en vakdeskundigheid toepassen; A12 planmatig en doelgericht werken; A14 zorgdragen voor een goede werkuitvoering en een goede kwaliteit van het eindproduct Kern b Professionele kennis en vaardigheden: B4 gangbare technieken hanteren ten behoeve van onderhoud, reparatie, creatie en realisatie in een groene context; B7 onderzoeksactiviteiten verrichten en daarbij onder andere vergelijken, meten en wegen, resultaten verwerken en beargumenteerde keuzes maken; B8 meerdere oplossingen en variaties bedenken voor een ontwerp of een probleem en daarbij verschillende denkstrategieën gebruiken. Alleen bij een lager resultaat voor een PO toets dan een 4 wordt een herkansing								
Methode	Clusius arrangement/ OC boeken Groene vormgeving en styling								

Vak	Keuzevak Houden van dieren
Leerjaar	3 of 4
Cohort	2021-2023
Leerweg	BB

Omschrijving schoolexamen toets	Toets	Naam toets	Leerjaar	Deeltaken (wat moet je kennen en kunnen)	Omschrijving lesstof	Toetswijze	Duur	Beoordeling	Herkansbaar
Het houden van dieren	A	Theorietoets	3 of 4	8.1 diersoorten en rassen herkennen en benoemen. 8.1.1 de gangbare rassen herkennen en benoemen 8.1.2 de belangrijkste raseigenschappen herkennen en beschrijven 8.1.3 een signalement opstellen van een ras 8.1.4 een relatie leggen tussen (de uiterlijke kenmerken van) het dier, de raseigenschappen en zijn natuurlijke leefomgeving 8.1.5 exterieuronderdelen van het dier herkennen en beschrijven 8.1.6 anderen adviseren en informeren over rassen raseigenschappen 8.2 huisvesting van dieren met betrekking tot dierenwelzijn beoordelen. 8.2.1 voor verschillende dieren de huisvestingsvorm herkennen en beschrijven 8.2.2 voor- en nadelen noemen van verschillende huisvestingsmaterialen, in relatie tot het te huisvesten diersoort 8.3 dagelijkse en periodieke verzorgingswerkzaamheden uitvoeren. 8.3.1 dagelijkse verzorgingswerkzaamheden uitvoeren 8.3.2 periodieke verzorgingswerkzaamheden uitvoeren	Clusius arrangement / OC KV Houden van dieren	ST	40 min.	cijfer	ja
	B	Praktijctoets	3 of 4	8.2 huisvesting van dieren met betrekking tot dierenwelzijn beoordelen. 8.2.1 voor verschillende dieren de huisvestingsvorm herkennen en beschrijven 8.2.2 voor- en nadelen noemen van verschillende huisvestingsmaterialen, in relatie tot het te huisvesten diersoort 8.2.3 controleren of een hok, stal of kooi voldoet aan de huisvestingseisen voor het betreffende diersoort 8.2.4 een hok, stal of kooi volgens de huisvestingseisen inrichten 8.2.5 de klimaateisen in een hok, stal of kooi controleren en aanpassen 8.2.6 een ethogram maken en beoordelen 8.2.7 advies geven bij de huisvesting van dieren 8.3 dagelijkse en periodieke verzorgingswerkzaamheden uitvoeren. 8.3.1 dagelijkse verzorgingswerkzaamheden uitvoeren 8.3.2 periodieke verzorgingswerkzaamheden uitvoeren 8.3.3 een voederadvies geven en informatie verstrekken met betrekking tot de gezondheid en de dagelijkse en periodieke verzorging van het dier	Clusius arrangement / OC KV Houden van dieren	PO	150 min	cijfer	nee
Opmerking	Leerlingen worden conform het examenreglement minimaal 7 werkdagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een toets. In de beoordeling van de schoolexamens van dit keuzevak worden de prestaties en ontwikkeling van de leerling meegewogen ten aanzien van Kern a: Competenties: A2. Met mensen samen werken en overleggen; A8. juiste materialen en middelen inzetten; A12. planmatig en doelgericht werken; A16. met verandering omgaan en zich aanpassen; A18. met productiemiddelen omgaan en bedrijfsmatig handelen. Alleen bij een lager resultaat voor een PO toets dan een 4 wordt een herkansing aangeboden. Leerlingen krijgen via de vestiging uitleg over hoe het groenprogramma bij hun op de vestiging aangeboden wordt. Dit wordt eventueel ondersteund door een bijbehorende studiewijzer. Hierin is ook terug te vinden wat de leerling moet leren voor de toets.								
Methode	Clusius arrangement en/ of lesmateriaal Ontwikkelcentrum KV Houden van dieren								

Vak	Keuzevak Voeding
Leerjaar	3 of 4
Cohort	2021-2023
Leerweg	BB

Omschrijving schoolexamen toets	Toets	Naam toets	Leerjaar	Deeltaken (wat moet je kennen en kunnen)	Omschrijving lesstof	Toetswijze	Duur	Beoordeling	Herkansbaar
Voeding	A	Theorietoets	3 of 4	11.1 ontwikkelingen in de levensmiddelenbranche en de voedingsmiddelenindustrie beschrijven en hier op eenvoudige wijze op inspelen. 11.1.1 schaarse, overproductie en verspilling van voedsel in de (groene) (wereld)markt benoemen 11.1.2 voorbeelden van nieuwe aandachtsgebieden in de levensmiddelenbranche en de voedingsmiddelenindustrie benoemen 11.1.4 voorbeelden van nieuwe technologieën in de voedingsmiddelenindustrie benoemen 11.1.5 verschillende voedingstrends herkennen, denk aan vegetarisch, kant en klaar, biologisch, eiwitrijk, koolhydraatarm 11.2 grondstoffen verwerken en bereiden tot een kwalitatief goed halffabricaat of eindproduct. 11.2.5 het geproduceerde product adequaat opslaan en bewaren denkend aan de juiste opslag condities voor (geconserveerde) opslag 11.3 een voedingsadvies geven. 11.3.1 informatie van een etiket aflezen 11.3.4 aan de hand van een etiket bepalen of voeding geschikt en verantwoord is voor een bepaalde doelgroep 11.3.5 een voedingsadvies geven aan een individu of een bepaalde doelgroep 11.4 de kwaliteit en voedselveiligheid van voedingsmiddelen beoordelen en bewaken 11.4.2 mogelijke gevolgen van dier- en plantziekten op voedselveiligheid benoemen <u>11.4.4 aspecten uit warenwetgeving en HACCP benoemen en uitleggen</u>	Clusius arrangement / OC KV Voeding	ST	40 min	cijfer	ja
	B	Praktijkttoets	3 of 4	11.2 grondstoffen verwerken en bereiden tot een kwalitatief goed halffabricaat of eindproduct. 11.2.1 gebruikelijk materiaal en standaardapparatuur bedienen en onderhouden 11.2.2 werken volgens procedures, receptuur en voorschriften 11.2.3 aan de hand van onderzoek een 'nieuw' product ontwikkelen en bereiden wat past binnen een bepaalde voedingstrend 11.2.4 product en procesvariabelen toepassen (denk hier bijvoorbeeld aan bereidingstijd, temperatuur, veranderende samenstelling) 11.2.5 het geproduceerde product adequaat opslaan en bewaren denkend aan de juiste opslag condities voor (geconserveerde) opslag 11.2.6 de houdbaarheid van grond- en hulpstoffen en gereed product bewaken 11.4 de kwaliteit en voedselveiligheid van voedingsmiddelen beoordelen en bewaken 11.4.2 mogelijke gevolgen van dier- en plantziekten op voedselveiligheid benoemen 11.4.1 de kwaliteit van voedingsmiddelen en non-alcoholische dranken bepalen en beoordelen (organoleptisch onderzoek) 11.4.5 Werken volgens de richtlijnen van de warenwetgeving en HACCP tijdens de productie van voedingsmiddelen 11.4.6 HACCP-lijsten invullen	Clusius arrangement / OC KV Voeding	PO	150 min	cijfer	nee
Opmerking	<p>Leerlingen worden conform het examenreglement minimaal 7 werkdagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een toets. In de beoordeling van de (deel)schoolexamen van dit keuzevak worden de prestaties en ontwikkeling van de leerling meegewogen ten aanzien van:</p> <p>Kern a Competenties: A8. Juiste materialen en middelen inzetten; A14. zorgdragen voor een goede werkuitoering en een goede kwaliteit van het eindproduct; A15. Volgens instructie en geldende procedures werken</p> <p>Kern b Professionele kennis en vaardigheden: B2. de begrippen duurzaamheid en kringloop (her)kennen, benoemen en toepassen. Op basis daarvan kan de kandidaat bewuste afwegingen maken en relaties leggen tussen milieu, mensen en werkprocessen in arbeid en beroep met het oog op concepten als people, planet en profit; B4. gangbare technieken hanteren ten behoeve van onderhoud, reparatie, creatie en realisatie in een groene context; B5. gangbare gereedschappen, apparaten en materialen gebruiken en onderhouden in een groene context; B6. informatiebronnen gebruiken en met hulp van informatiebronnen organismen of groepen van organismen benoemen; B7. onderzoeksactiviteiten verrichten en daarbij onder andere vergelijken, meten en wegen, resultaten verwerken en beargumenteerde keuzes maken.</p> <p>Alleen bij een lager resultaat voor een PO toets dan een 4 wordt een herkansing aangeboden. Leerlingen krijgen via de vestiging uitleg over hoe het groenprogramma bij hun op de vestiging aangeboden wordt. Dit wordt eventueel ondersteund door een bijbehorende studiewijzer. Hierin is ook terug te vinden wat de leerling moet leren voor de toets.</p>								
Methode	Clusius arrangement en/ of lesmateriaal Ontwikkelcentrum KV Voeding								

Vak	Actief in de natuur
Leerjaar	3 of 4
Cohort	2021-2023
Leerweg	BB

OMSCHRIJVING SCHOOLEXAMEN TOETS	TOETS	NAAM TOETS	LEERJAAR	DEELTAKEN (WAT MOET JE KENNEN EN KUNNEN)	OMSCHRIJVING LESSTOF	TOETSWIJZE	DUUR	BEOORDELING	HERKANSBAAR
Actief in de natuur	A	Theorietoets	3/4	<p>1. in in de natuur actief organiseren en begeleiden. 1.3 sportieve en recreatieve groepsactiviteiten in de natuur op veilige wijze begeleiden 1.4 instructies geven en deelnemers activeren en motiveren 1.5 activiteiten uitvoeren en begeleiden, rekening houdend met de belangen van andere gebruikers van de natuurlijke omgeving</p> <p>2. recreanten informeren over het natuurlijke werkteerrein, haar uitdagingen en gevaren, en maatregelen noemen om (persoonlijke of materiële) schade door natuurkrachten te beperken 2.1 ter voorbereiding op een recreatieve activiteit, deelnemers informeren over de gevolgen van wisselende meteorologische omstandigheden 2.2 natuurkrachten onderscheiden en gebruiksmogelijkheden en gevaren daarvan benoemen 2.3.tijdensbegeleiding van een recreatieve activiteit, kennis over aldaar aanwezige planten, dieren en bodem overdragen op de deelnemer</p> <p>3. in samenhang met andere gebruikers en beroepsbeoefenaren in de natuurlijke omgeving, de natuur optimaal en duurzaam gebruiken. 3.1 wilde planten herkennen die te gebruiken zijn voor voedselbereiding of een genezende werking hebben 3.2 natuurlijk materiaal inzetten voor het maken van (gebruiks)voorwerpen en onderkomen 3.3 navigeren in de natuur, gebruikmakend van zowel natuurlijke als technische hulpmiddelen 3.4.in het natuurlijk werkteerrein onderhoudstaken verrichten ten behoeve van de recreatieve activiteiten van andere gebruikers van de natuurlijke omgeving</p>	Clusius arrangement	ST	40 min	cijfer	ja
	B	Praktijctoets	3/4	<p>1. in in de natuur actief organiseren en begeleiden. 1.3 sportieve en recreatieve groepsactiviteiten in de natuur op veilige wijze begeleiden 1.4instructies geven en deelnemers activeren en motiveren 1.5 activiteiten uitvoeren en begeleiden, rekening houdend met de belangen van andere gebruikers van de natuurlijke omgeving</p> <p>2. recreanten informeren over het natuurlijke werkteerrein, haar uitdagingen en gevaren, en maatregelen noemen om (persoonlijke of materiële) schade door natuurkrachten te beperken. .1 ter voorbereiding op een recreatieve activiteit, deelnemers informeren over de gevolgen van wisselende meteorologische omstandigheden 2.2 natuurkrachten onderscheiden en gebruiksmogelijkheden en gevaren daarvan benoemen 2.3.tijdensbegeleiding van een recreatieve activiteit, kennis over aldaar aanwezige planten, dieren en bodem overdragen op de deelnemer</p> <p>3. in samenhang met andere gebruikers en beroepsbeoefenaren in de natuurlijke omgeving, de natuur optimaal en duurzaam gebruiken. 3.1 wilde planten herkennen die te gebruiken zijn voor voedselbereiding of een genezende werking hebben 3.2 natuurlijk materiaal inzetten voor het maken van (gebruiks)voorwerpen en onderkomen 3.3 navigeren in de natuur, gebruikmakend van zowel natuurlijke als technische hulpmiddelen 3.4 in het natuurlijk werkteerrein onderhoudstaken verrichten ten behoeve van de recreatieve activiteiten van andere gebruikers van de natuurlijke omgeving</p>	Clusius arrangement	PO	150 min	cijfer	nee
Opmerking	<p>Leerlingen worden conform het examenreglement minimaal 7 werkdagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een toets. Leerlingen krijgen via de vestiging uitleg over hoe het groenprogramma bij hun op de vestiging aangeboden wordt. Dit wordt eventueel ondersteund door een bijbehorende studiewijzer. Hierin is ook terug te vinden wat de leerling moet leren voor de toets. In de beoordeling van de schoolexamens van dit keuzevak worden de prestaties en ontwikkeling van de leerling meegewogen ten aanzien van: Kern a Competenties: a1. Beslissen en activiteiten uitvoeren; a7. Beroepshandelingen uitvoeren en vakdeskundigheid toepassen; a14. zorgdragen voor een goede kwaliteit van het eindproduct; a18. met productiemiddelen omgaan en bedrijfsmatig handelen.Kern b Professionele kennis en vaardigheden: b6. informatiebronnen gebruiken en met hulp van informatiebronnen organismen of groepen van organismen.benoemen; b7. onderzoeksactiviteiten verrichten en daarbij onder andere vergelijken, meten en wegen, resultaten verwerken en beargumenteerde keuzes maken. Alleen bij een lager resultaat voor een PO toets dan een 4 wordt een herkansing aangeboden.</p>								

Vak	Groen Profielvak
Leerjaar	3 of 4
Cohort	2021-2023
Leerweg	BB

Omschrijving schoolexamen toets	Toets	Naam toets	Leerjaar	Deeltaken (wat moet je kennen en kunnen)	Omschrijving lesstof	Toetswijze	Duur	Beoordeling	Herkansbaar
PM1 Groene productie	A	Theorietoets PM1	3 of 4	<p>1.1 eigentijds en duurzaam ondernemen in de groene sector, rekening houdend met omgevingsfactoren. P/GR/1.1.1 de meest voorkomende bedrijfstypen herkennen en benoemen P/GR/1.1.2 bedrijfstypen benoemen P/GR/1.1.3 verschillende technologische innovatieve ontwikkelingen herkennen en benoemen P/GR/1.1.4 de effecten benoemen van agrarische productie op het milieu en eindproducten P/GR/1.1.5 vormen van het beheer van het landelijk gebied herkennen en benoemen</p> <p>1.2 plantaardige producten vermeerderen, gewassen en planten telen en oogsten en daarbij gangbare technologie gebruiken. P/GR/1.2.1 op basis van instructies teeltwerkzaamheden uitvoeren P/GR/1.2.5 de groeivoorwaarden van planten benoemen en toepassen</p> <p>1.3 Op bedrijfsmatig wijze dieren houden en hierbij verantwoorde keuzes maken met respect voor welzijn, voedselveiligheid, milieu en duurzaamheid. P/GR/1.3.1 productiedoelen aan de hand van het exterieur van dieren herkennen en benoemen P/GR/1.3.2 verschillende dierhouderijsystemen in de productiesector herkennen en benoemen P/GR/1.3.3 op basis van huisvestingsnormen een verblijf voor productiedieren beoordelen P/GR/1.3.4 Begrippen van voortplanting en het belang van voortplanting en fokkerij bij dieren benoemen P/GR/1.3.5 voersoorten herkennen en benoemen en voer afwegen volgens het voeradvies P/GR/1.3.7 de gezondheid en het welzijn van dieren beoordelen en eventuele verbeterpunten aangeven P/GR/1.3.8 gegevens aflezen uit automatiseringssystemen</p>	Clusius arrangement wikiwijs/ OC profiel Groen boeken druk 2016 of druk 2020	ST	40 min.	Cijfer	Ja
	B	Praktijctoets PM1	3 of 4	<p>1.1 eigentijds en duurzaam ondernemen in de groene sector, rekening houdend met omgevingsfactoren. P/GR/1.1.2 op basis van instructies teeltwerkzaamheden uitvoeren</p> <p>1.2 plantaardige producten vermeerderen, gewassen en planten telen en oogsten en daarbij gangbare technologie gebruiken. P/GR/1.2.1 op basis van instructies op generatieve en vegetatieve wijze vermeerderingsmethoden bij planten uitvoeren P/GR/1.2.3 op basis van instructies op generatieve en vegetatieve wijze vermeerderingsmethoden bij planten uitvoeren P/GR/1.2.6 op basis van instructie het juiste moment van oogsten vaststellen, oogsten en producten sorteren en bewaren P/GR/1.2.8 gangbare technologie en technieken toepassen</p> <p>1.3 Op bedrijfsmatig wijze dieren houden en hierbij verantwoorde keuzes maken met respect voor welzijn, voedselveiligheid, milieu en duurzaamheid. P/GR/1.3.1 productiedoelen aan de hand van het exterieur van dieren herkennen en benoemen P/GR/1.3.3 begrippen van voortplanting en het belang van voortplanting en fokkerij bij dieren benoemen P/GR/1.3.6 op basis van instructie de gezondheid en het welzijn van dieren beoordelen</p>	Clusius arrangement wikiwijs/ OC profiel Groen boeken druk 2016 of druk 2020	PO	150 min.	Cijfer	Nee
PM2 Tussen productie en verkoop	A	Theorietoets PM2	3 of 4	<p>2.1 voedingsmiddelen uit de groene sector adequaat en verantwoord hanteren, verwerken, bereiden en bewaren P/GR/2.1.1 grondstoffen bewerken en bereiden tot houdbare producten P/GR/2.1.2 de kwaliteit van het proces en het product bewaken P/GR/2.1.3. een product bereiden P/GR/2.1.4. een maaltijd samenstellen</p> <p>2.2 in de groene sector geproduceerde producten selecteren, verpakken en transport klaar maken. P/GR/2.2.4 passende verkoopkanalen kiezen bij de verkoop vanaf de producent</p> <p>2.3 een voorraadbeheersysteem gebruiken, bestelopdrachten in ontvangst nemen en verwerken tot een order en goederen klaarzetten voor verzending. P/GR/2.3.2 een voorraadbeheersysteem gebruiken</p>	Clusius arrangement wikiwijs/ OC profiel Groen boeken druk 2016 of druk 2020	ST	40 min.	Cijfer	Ja
	B	Praktijctoets PM2	3 of 4	<p>2.1 voedingsmiddelen uit de groene sector adequaat en verantwoord hanteren, verwerken, bereiden en bewaren P/GR/2.1.1 grondstoffen bewerken en bereiden tot houdbare basisproducten P/GR/2.1.2 de kwaliteit van het proces en het product bewaken P/GR/2.1.3. aan de hand van een recept een product bereiden P/GR/2.1.4. een maaltijd samenstellen en de gemaakte keuze van de samenstelling motiveren P/GR/2.1.5 een product voorzien van informatie</p> <p>2.2 in de groene sector geproduceerde producten selecteren, verpakken en transport klaar maken. P/GR/2.2.1 producten selecteren aan de hand van kwaliteitsvoorschriften P/GR/2.2.3 producten volgens voorschrift verpakken voor transport</p> <p>2.3 een voorraadbeheersysteem gebruiken, bestelopdrachten in ontvangst nemen en verwerken tot een order en goederen klaarzetten voor verzending. P/GR/2.3.1 bestelopdrachten in ontvangst nemen, bevestigen en verwerken P/GR/2.3.4 orders klaarzetten voor verzending</p>	Clusius arrangement wikiwijs/ OC profiel Groen boeken druk 2016 of druk 2020	PO	150 min.	Cijfer	Nee

PM3 Vergroening stedelijke omgeving	A	Theorietoets PM3	3 of 4	<p>3.1 een ontwerp maken voor de inrichting van een groene ruimte met planten en dieren. P/GR/3.1.2. een ontwerp tekening lezen en gebruiken</p> <p>3.2 een ontwerp voor een groene ruimte met planten en dieren realiseren. basis van een beplantingsplan een ruimte beplanten</p> <p>3.3 een groene ruimte onderhouden en beheren. dieren huisvesten, voeren en verzorgen en daarbij rekening houden met het welzijn van dieren</p> <p>3.4 anderen informeren over het belang van planten en dieren en over de herkomst van natuurlijke producten. P/GR/3.4.1 op eigentijdse wijze informatie geven over de functie en het belang van planten en dieren</p>	P/GR/3.2.3 op P/GR/3.3.4	Clusius arrangement wikiwijs/ OC profiel Groen boeken druk 2016 of druk 2020	ST	40 min.	Cijfer	Ja
	B	Praktijkttoets PM3	3 of 4	<p>3.1 een ontwerp maken voor de inrichting van een groene ruimte met planten en dieren. P/GR/3.1.4 aan de hand van eisen voor een bepaalde diersoort een huisvesting en kooiverrijking ontwerpen</p> <p>3.2 een ontwerp voor een groene ruimte met planten en dieren realiseren. P/GR/3.2.1 aan de hand van een tekening een ruimte inrichten P/GR/3.2.2 met behulp van instrumenten en apparaten schattingen en metingen uitvoeren om een ontwerp te realiseren P/GR/3.2.3 op basis van een beplantingsplan een ruimte beplanten P/GR/3.2.4 op basis van instructies een huisvesting en kooiverrijking voor dieren realiseren</p> <p>3.3 een groene ruimte onderhouden en beheren. P/GR/3.3.1 groene onderhoudswerkzaamheden uitvoeren P/GR/3.3.4 dieren huisvesten, voeren en verzorgen en daarbij rekening houden met het welzijn van dieren P/GR/3.3.6 door middel van onderzoek aantonen of water veilig is voor gebruik door planten en dieren</p> <p>3.4 anderen informeren over het belang van planten en dieren en over de herkomst van natuurlijke producten. P/GR/3.4.1 informatie geven over de functie en het belang van planten en dieren P/GR/3.4.2 informatie geven over de herkomst van natuurlijke producten</p>		Clusius arrangement wikiwijs/ OC profiel Groen boeken druk 2016 of druk 2020	PO	150 min.	Cijfer	Nee
PM4 Groene vormgeving en verkoop	A	Theorietoets PM4	3 of 4	<p>4.1 verschillen tussen winkelformules benoemen en hier naar handelen, producten bestellen en bestelde goederen en producten in ontvangst nemen, controleren, verwerken en verzorgen. P/GR/4.1.1 verschillen tussen retail formules in de groene sector benoemen P/GR/4.1.2 met behulp van instructies geschikte inkoopkanalen kiezen bij de inkoop van aan de groene sector gerelateerde producten en producten bestellen</p> <p>4.2 ontwerpen, promoten, inrichten en presenteren aan de hand van een winkelformule. P/GR/4.2.1 een marketingmix volgens instructie toepassen</p> <p>4.3 producten verkopen P/GR/4.3.3 prijsberekeningen maken</p>		Clusius arrangement wikiwijs/ OC profiel Groen boeken druk 2016 of druk 2020	ST	40 min.	Cijfer	Ja
	B	Praktijkttoets PM4	3 of 4	<p>4.1 verschillen tussen winkelformules benoemen en hier naar handelen, producten bestellen en bestelde goederen en producten in ontvangst nemen, controleren, verwerken en verzorgen. P/GR/4.1.4 aan de groene sector gerelateerde producten in ontvangst nemen, controleren en verwerken P/GR/4.1.5 aan de groene sector gerelateerde producten in de winkel plaatsen, beheren en verzorgen</p> <p>4.2 ontwerpen, promoten, inrichten en presenteren aan de hand van een winkelformule. P/GR/4.2.3 een promotieactiviteit en promotiemateriaal ontwerpen en maken met aan de groene sector gerelateerde producten, passend bij een winkelformule P/GR/4.2.4 een artikelpresentatie ontwerpen en maken met groene producten P/GR/4.2.5 een decoratieve schikking ontwerpen met behulp van steektechnieken in steekschuim P/GR/4.2.6 een boekje samenstellen met behulp van een korenschoof bindtechniek P/GR/4.2.7 een ontwerp maken voor de inrichting van een ruimte en een ruimte inrichten passen bij de winkelformule, een doelgroep, seizoenen en trends</p> <p>4.3 producten verkopen P/GR/4.3.1 een verkoopsgesprek voeren afgestemd op de klant en een winkelformule P/GR/4.3.2 een klant adviseren bij verkoop van aan de groene sector gerelateerde producten P/GR/4.3.3 prijsberekeningen maken P/GR/4.3.5 betalingshandelingen verrichten</p>		Clusius arrangement wikiwijs/ OC profiel Groen boeken druk 2016 of druk 2020	PO	150 min.	Cijfer	Nee
Opmerking	Leerlingen worden conform het examenreglement minimaal 7 werkdagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een toets. In de beoordeling van de schoolexamens van dit keuzevak worden de prestaties en ontwikkeling van de leerling meegewogen ten aanzien van Kern a competenties. De leerlingen krijgen via de vestiging uitleg over hoe het groenprogramma bij hun op de vestiging aangeboden wordt. Dit wordt ondersteund door een bijbehorende studiewijzer. Hierin is ook terug te vinden wat de leerling moet leren voor de toets.									
Methode	Clusius arrangement en/of lesmateriaal Ontwikkelcentrum profiel Groen druk 2016 of 2020									